

66 **ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ** 99

Ο ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΙΤΗΣ

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

57

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΙΒΩΤΟΣ

∴ Τύποις "ΦΟΙΝΙΚΟΣ", Βενιζέλου 60 - Θεσσαλονίκη ∴

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Χρονογραφική καὶ τοπογραφική ἱστορία Ἁγ. Ὁρους	σελ.	33
Ἁγιορείτικα θέματα	»	40
Περὶ ἱερᾶς ἔξομολογήσεως καὶ μετανοίας	»	48
Ὁ Ἐπίσκοπος Μιλητουπόλεως Ἱερόθεος	»	52
Ἡ ἑορτὴ τῶν τριῶν ἱεραρχῶν	»	56
Σκέψεις	»	60

Ἡ ΕΙΚΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ

Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ο ΤΡΟΠΑΙΟΦΟΡΟΣ

Ευλογητικὸν ἔργον εἰς μέγα μέγεθος ἀπὸ τὰ ἀριστουργήματα τοῦ Καυσοκαλυβίτου μοναχοῦ Ἀρσενίου Νικοδήμου, ἐνώπιον τῶν ὁποίων ὁ ἄνθρωπος παρίσταται μετ' ἐκπλήξεως καὶ θαυμασμοῦ.

ΕΚ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ

«Καὶ ἐμπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδὸν προσδραμῶν εἰς καὶ γονυπετήσας αὐτὸν ἐπηρώτα αὐτόν· διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσω ἵνα ζῶην αἰώνιον κληρονομῆσω; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰμὶ εἰς ὁ Θεός· τὰς ἐντολάς οἶδας· μὴ μοιχεύσης, μὴ φονεύσης, μὴ κλέψης, μὴ ψευδομαρτυρήσης, μὴ ἀποστερήσης, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ· διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ ἠγάπησεν αὐτόν καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐν σε ὑστερεῖ· εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὑπάγε, ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι, ἄρας τὸν σταυρόν σου. ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. καὶ περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελεύσονται!»

(Μαρκ. ι' 17-23.)

“ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ,”

Ο ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΙΤΗΣ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΓΙΩ ΟΡΕΙ ΑΘΩ

ΙΕΡΑΣ ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΗΣ ΜΟΝΗΣ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΑΥΤΗΣ ΑΡΧΙΜ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΑΘΩ

ΓΕΝΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝ ΑΓΙΩ ΟΡΕΙ ΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΑΧΩΝ

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΚΟΥΤΛΟΥΜΟΥΣΙΟΥ

Ἡ Ἱερά Μονή τοῦ Κουτλουμουσίου κεῖται εἰς τὸ μεσημβρινὸν ἄκρον τῆς εὐρείας λεκάνης τῶν Καρυῶν ἐν μέσῳ πλουσίας βλαστήσεως.

Τὸ ὄνομα τῆς Μονῆς ταύτης ἀψηχόλησε πολλούς. Ὁ Μ. Γεδεὼν (Ἄθως σ. 182) ἐτόλμησε νὰ εἶπῃ ὅτι «ὠνομάσθη προδήλως ἀπὸ τοῦ Κουτλουμουσ τοῦ ἐκ τῆς ἀραβικῆς οἰκογενείας ἔλκοντος τὸ γένος». Πράγματι ὅλα εἶναι δυνατὰ εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον, ἀλλ' ἄνευ ἀποδείξεων δυνάμεθα νὰ θέσωμεν ἓνα μωαμεθανὸν κτίτορα τῆς Μονῆς ταύτης, διότι συμπίπτει κατὰ συγκυρίαν τὸ ὄνομα αὐτῆς μὲ ἐκεῖνου;

Ἐπὶ Κωνσταντίνου Θ' τοῦ Μονομάχου, ὁ Κεδρηνὸς ἱστορεῖ, ὅτι ὁ Κουτλουμουσ ἐστάλη ὡς στρατηγὸς κατὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Ἀράβων Καρβεσίου ὑπὸ τοῦ θείου αὐτοῦ σουλτάνου τῶν Τούρκων, τὸν ὁποῖον ὁ χρονογράφος ὀνομάζει Ταγρολίπηκα ὅστις λαβὼν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τὴν Περσίαν, Μηδίαν, Βαβυλῶνα κ. ἄ. ἐζήτηι νὰ ὑποτάξῃ καὶ τοὺς ἄλλους γείτονας ἡγεμόνας. Ὁ Κουτλουμουσ ἀπέτυχε καὶ ἐπιστρέφων διὰ τοῦ Βαασπρακὰν (μέρος τῆς Μηδίας), χάριν ἀσφαλείας, εὔρεν ἀντιμέτωπον τὸν στρατηγὸν τοῦ αὐτοκράτορος τοῦ Βυζαντίου Στέφανον τὸν Λειχοῦδη ἐντεταλμένον τὴν φύλαξιν τοῦ μέρους αὐτοῦ. Ὁ Στέφα-

νος ἡτιᾶται καὶ αἰχμαλωτίζεται, ὁ δὲ Κουτλουμοὺς ἐπιστρέψας εἰς τὸν σουλτάνον ὑπέσχετο διὰ νέων δυνάμεων νὰ καταβάλῃ τὸν Καρβέσιον καὶ νὰ κατακτήσῃ τὴν θαυμασίαν χώραν τοῦ Βαασπρακάν.

Ὁ σουλτάνος διὰ διαφόρους λόγους δὲν ἐπρόσεξε τὸν Κουτλουμοὺς, ἔδωκεν ὅμως ὑπονοίας περὶ ἀτομικοῦ αὐτοῦ κινδύνου, ὅστις φοβηθεὶς ἀνεχώρησε διὰ Χωρασμίαν καὶ ἐγένετο ἀντίπαλος τοῦ κυρίου του. Ὁ σουλτάνος ἐκστρατεύει ὁ ἴδιος κατὰ τῶν ἀράβων ἀλλ' ἡττήθη καὶ ἐστράφη κατόπιν κατὰ τοῦ ἀνεψιοῦ του ἀνευ ἀποτελέσματος. Κατόπιν καὶ ἄλλων περιπετειῶν, ἀνεχώρησεν ὁ Κουτλουμοὺς πρὸς τὴν χώραν τοῦ Σαββά καὶ τὴν Ἀραβίαν καὶ ἐδῶ ὁ Κουτλουμοὺς χάνεται διὰ τὴν ἱστορίαν. Εἶναι δὲ τολμηρὸν νὰ δεχθῶμεν ὅτι ἐκ τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας ἦλθεν εἰς Ἄγιον Ὅρος.

Πρέπει νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἀρχικὸν ὄνομα τοῦ κτίτορος ἦτο Κουτουλομούσης, ὅστις συμπήξας μικρὰν τινα μονὴν ἔδωκεν εἰς αὐτὴν τὸ ὄνομά του, ὅπως ἐγένετο καὶ εἰς ἄλλας τότε μονάς. Οὕτω ἡ μονὴ τοῦ Κουτουλομούση ἐγένετο Κουτουλούση ὡς φαίνεται εἰς ἔγγραφον τοῦ 1169 τῆς Ἰ. Μονῆς τοῦ Ρωσικοῦ καὶ κατὰ τὴν ἐν Μακεδονίᾳ συνηθιζομένην συγκοπὴν τῶν φωνηέντων ἢ καὶ τῶν διφθόγγων ἐκάλεσαν αὐτὴν Κουτλουμούση καὶ κατὰ παραφθορὰν Κουτλουμούση διὰ νὰ φθάσῃ Κουτλουμουσίου.

Σημεῖον ἀντιλεγόμενον κατέστη ἡ ἀρχὴ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἰ. ταύτης Μονῆς. Ὁ Δήμιτσας λέγει αὐτὴν ἴδρυμα Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ βασιλέως Τραπεζοῦντος, ὁ Μ. Γεδεὼν συμφωνῶν μὲ τὸν Κομνηνόν, ὅστις δὲν διασαφηνίζει τίς ὁ Ἀλέξιος Κομνηνός, λέγει ὅτι ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος τοῦ Βυζαντινοῦ Ἀλεξίου τοῦ Α' κατὰ τὰ τέλη τοῦ ΙΑ' ἢ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΒ' αἰῶνος συνέστη ἡ Μονὴ αὕτη (σ. 182).

Ὁ Ρῶσος Πορφύριος Οὐσπένσκης λέγει ὅτι συνέστη μικρὸν πρὸ τοῦ 1325.

Ὁ Θεοδώρητος λέγει ὅτι ὁ ὄσιος Κουτλουμούσης ἐπὶ τῶν χρόνων Μιχαὴλ τοῦ Παλαιολόγου «ἤρξατο συνιστῶν τὴν ἐκ τοῦ ὀνομαστος αὐτοῦ φερομένην μονήν» (Ἄθως 93) δηλ. μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1258-1282. Ἐν ἀντιγράφῳ ὅμως τῆς Μονῆς Ρωσικοῦ

τοῦ ἔτους 1169 φαίνεται ἡγούμενος « τῆς μονῆς τοῦ Κουτουλμούση Ἡσαΐας ».

Δυστυχῶς εἶναι σχεδὸν βέβαιον ὅτι λόγῳ τῆς καταστρεπτικῆς πυρκαϊᾶς τῆς Μονῆς τοῦ 1857 ἐκάησαν τὰ ἔγγραφα αὐτῆς καὶ δὲν δύναται νὰ εὑρεθῇ κάτι τι τὸ θετικόν.

Ὁ Κομνηνὸς ἀναφέρει ὅτι « ἄνθρωποι ὑπηρέται τοῦ διαβόλου κινηθέντες ἀπὸ τὴν πονηρὰν των διάθεσιν, τὸ ἐγκρέμισαν ὅλον αὐτό· καὶ ἄλλα πολλὰ μοναστήρια τοῦ Ἁγίου Ὄρους ». Ἄλλὰ ποῖοι εἶναι αὐτοί; Ὁ Καλλιγᾶς ἀναφέρει τὸν λατινόφρονα Μιχαήλ, ἡ δὲ παράδοσις ἀποδίδει τὴν καταστροφὴν εἰς τὸν Πάπαν « ὅστις, ὡς λεγεί ὁ Φρεαρίτης, ἐν τῷ Ὄρει πάντα φέρει τὰ βάρη τῶν παντοίων τῆς χώρας καταστροφῶν κατὰ τὸ εὖρὸν τοῦ μεσαίου αἰῶνος διάστημα ». Πάντως ἡ καταστροφὴ αὐτῆς θὰ ἐπῆλθε μετὰ τὸ ἔτος 1334 διότι κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο προσηρτήθη εἰς αὐτὴν ἡ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἀρχαία μονὴ τοῦ Φιλαδέλφου (Ἄθως 182) ὅπερ δὲν θὰ συνέβαινεν ἐὰν ἡ μονὴ ἦτο ἔρημος.

Ἐγγραφόν τι τῆς Συνάξεως ἐκδοθὲν διὰ τὴν μονὴν τῶν Λειβαδίων τῷ 1357 (6865) καὶ ἤδη εὑρισκόμενον εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν Χελανδαρίου ἀναφέρει ἔφοδον βαρβάρων λαβοῦσαν χώραν πρό τινος καθ' ἣν « καταγῶγια μοναστῶν, ἀσκητήρια καὶ ἱερὰ τεμένη καὶ θεῖους οἴκους καὶ περικαλλεῖς ἔξ αὐτῶν κρηπίδων ἀνήγειράν τε καὶ συνεστήσαντο οἱ ἀοίδιμοι ἐκεῖνοι καὶ σεβάσμιοι ἄνδρες, εἰς παντελῆ φθορὰν καὶ ἐρήμωσιν ἐσχάτην κατήντησε ». Τὸ ἐπὶ Μανουὴλ γενόμενον τυπικὸν (1393) ὁρίζον τοὺς βαρβάρους τούτους λέγει· « Πλὴν μονύδρια πολλὰ ἐκ βάρθρων ἐρράγησαν ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν καὶ ἔνεκεν τούτου καὶ ἡ τάξις αὐτῶν παρῆλθεν ».

Ἀληθῶς ὀλόκληρος ὁ ΙΔ' αἰὼν, ἐποχὴ καταπτώσεως δι' ἅπαν τὸ κράτος, εἶναι πλήρης πειρατειῶν Καταλάνων, Σαρακηνῶν καὶ παντοίων Φράγκων· ἐὰν ὅμως Σαρακηνοὶ ἦσαν οἱ λεηλατήσαντες τὸ Ἁγιὸν Ὄρος καὶ δὲν συγγέωνται μετὰ τῶν Καταλάνων, οἵτινες ὡσαύτως τὰ πάνδεινα διέπραξαν εἰς τὸ Ἁγιὸν Ὄρος, τότε πρέπει νὰ ὀρίσωμεν τὴν « ἔφοδον » τὴν ὁποῖαν ἀναφέρει τὸ ἀναφερθὲν ἔγγραφον εἰς τὸ ἔτος 1332 ἢ μετὰ τῶν ἐτῶν 1343-1348 ὅτε ἔλαβον χώραν δεινὰ λεηλασίου καὶ ἔξανδραποδοσίου ὑπὸ πειρατῶν εἰς τὸ Αἰγαῖον (Παπαρ. Ε' 225-226, 266-267).

Δυνάμεθα νὰ ἐπιμείνωμεν εἰς τὴν ἐποχὴν ταύτην περὶ παντελοῦς καταστροφῆς τῆς Μονῆς, πρῶτον διότι τῷ 1332 προσηρητήθη εἰς αὐτὴν, ὡς εἴπομεν, ἡ μονὴ τοῦ Φιλαδέλφου ἕξ οὗ διαπιστοῦται ἡ ὑπαρξις τῆς τοῦ Κουτλουμουσίου, δεύτερον διότι δὲν ἀναφέρεται εἰς τὸ ἐπὶ Μανουὴλ τυπικὸν (1393), ἕξ οὗ δύνανται νὰ ἐξαχθῇ ὅτι ὡς ἐκ τῆς φθορᾶς τὴν ὁποίαν ὑπέστη δὲν ἦτο ἀξιόλογος καὶ τρίτον διότι κατὰ τὰ ἔτη 1389 καὶ 1395 ὁ μὲν Πατριάρχης Νεῖλος φροντίζει περὶ τῶν κτημάτων αὐτῆς, ὁ δὲ Πατριάρχης Ἀντώνιος καθιστᾷ αὐτὴν σταυροπηγιακὴν (Πατρ. Πίνακες 441,454).

Τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι τότε ἤρξατο νὰ ἀναπτύσσηται ἐκ νέου. Δὲν ἀποκλείεται νὰ ἔπαθε καὶ πρότερον εἴτε ὑπὸ τῶν σταυροφόρων (1204) εἴτε ὑπὸ τῶν ἐνωτικῶν τοῦ Μιχαὴλ (1275-82) καὶ τῶν Καταλάνων (1309). Πάντως κατὰ τὸ πρῶτον τέταρτον τοῦ ΙΕ' αἰῶνος φαίνεται ἀρκετὰ ἀνορθωθεῖσα διότι κατὰ Μάϊον τοῦ 1428 ὁ Πατριάρχης Ἰωσήφ β' προσήρητησεν εἰς αὐτὴν διὰ σιγγιλίου τὴν μονὴν τοῦ Ἀλυπίου, ἡ ὁποία σεμνυνομένη ἐπ' ὄνόματι τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, εἶχεν ἀνακηρυχθῆ ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Καλλίστου Α' σταυροπηγιακὴ τῷ 1350. Ἡ μονὴ αὕτη εἰς τὸ ἐπὶ Μανουὴλ τυπικὸν κατέχει τὴν 7ην τάξιν μεταξὺ τῶν λοιπῶν μονῶν καὶ ὑπῆρχε κατὰ τὸ αὐτὸ τυπικὸν εἰς τὸ Ἀνατολικομεσημβρινὸν ὄριον τῆς περιοχῆς τοῦ Πρώτου πλησίον τοῦ μεγάλου λάκκου καὶ τῆς γεφύρας.

Εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν Κουτλουμουσίου προσηρητήθησαν καὶ αἱ μοναὶ τῆς Καληάγρας ἢ Καλεάγρας καὶ τοῦ Γομάτου. Ἡ ἐπ' ὄνόματι τοῦ Ἀγ. Εὐστρατίου πάλαι μονὴ τοῦ Γομάτου, 10 λεπτὰ ἀπέχουσα, ἤδη ὡς κελλίον «Μεγάλῃ Παναγία» καλούμενον φαίνεται ὑπάρχουσα ἀπὸ τοῦ Ι' αἰῶνος ὅτε διὰ σιγγιλίου τοῦ Πατριάρχου Νικολάου τοῦ Χρυσοβέργη προσηρητήθη τὸ πρῶτον εἰς τὴν Λαύραν τῷ 989. Ἡ δὲ τῆς Καληάγρας παράλιος οὔσα, σωζομένης μέχρι σήμερον τῆς ὀνομασίας τῆς, ἀνέρχεται καὶ αὕτη μέχρι τοῦ ΙΑ' αἰῶνος. Εἰς μεμβράνινον ἔγγραφον τῆς Συνάξεως τοῦ ἔτους 1087, τοῦ ὁποίου ἀντίγραφον παλαιὸν ὑπάρχει εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν Κωνσταντινουπόλεως, φαίνεται ὡς ἡγούμενος αὐτῆς «Συμεὼν ἡγούμενος, ἡγούμενος τῆς Γαλεάγρας», ἀλλὰ καὶ ὡς Καληάγρα ἀπαντᾷται εἰς ἔγγραφον τῆς Ἱ. Μονῆς τοῦ Ρωσικοῦ τοῦ 1143

(ἀπογραφικὸν τῆς περιουσίας τῆς μονῆς τοῦ Ξυλουργοῦ). Ὁμοίως προσηρτήθησαν εἰς τὴν Μονὴν ταύτην καὶ ἡ μονὴ τῆς Ἀναπαψίας ἢ Ἀναπαυσίας τῆς ὁποίας τὸ ἀξιόλογον δάσος κατέχει ἤδη ἡ Μονή.

Κατὰ τὸν ΙΣΤ' αἰῶνα οἱ ἡγεμόνες τῆς Βλαχίας Ράδουλος Νεάγουλος Μίριτζας καὶ Βιντίλας ἀνεκαίνισαν αὐτήν.

Τῷ 1625 ὁ ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας Ἀλέξανδρος προσήρτησεν εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν Κουτλουμουσίου τὴν ἐκεῖ ὑπάρχουσαν μονὴν τοῦ Κλοκοτσόβου.

Περὶ τὰ μέσα τοῦ ΙΗ' αἰῶνος ἐγένετο ἡ Μονὴ ἰδιόρρυθμος ἐκ τῆς πρότερον κοινοβιακῆς τάξεως.

Ὁ πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Ματθαῖος ὁ ἐξ Ἀνδρου, μοναχὸς ὑπάρχων πρότερον τῆς Μονῆς τοῦ Κουτλουμουσίου, παραιτηθεὶς τοῦ θρόνου τῷ 1766 ἀπεσύρθη εἰς τὴν Μονὴν ταύτην πολλὰ δαπανήσας ὑπὲρ ἀνακαινίσεως αὐτῆς, θανὼν δὲ «ἀφῆκεν εἰς τὸ Μοναστήριόν του ὅ,τι καὶ ἂν εἶχε καὶ ἄσπρα καὶ πράγματα» ὡς λέγει ὁ Ὑψηλάντης. Ἐκ τῶν ἔργων του σώζεται ὀλόκληρος ἡ Ἀνατολικὴ πλευρὰ τῶν κελλίων. Ὁ τάφος εἶναι εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος τοῦ ναοῦ ἔξωθεν.

Τῷ 1855 ἐγένετο κοινόβιος καὶ σχεδὸν τοιαύτη ἑξακολουθεῖ ὑφισταμένη μέχρι σήμερον. Πρὸ 50ετίας εἶχεν 70 μοναχοὺς Ἑλληνας, κατὰ τὸ πλεῖστον ἐξ Ἑπτανήσου. Ἦδη ἔχει περὶ τοὺς 30 μοναχοὺς, ἀλλὰ διέρχεται δεινὴν κρίσιν.

Τῷ 1857 μεγάλη πυρκαϊὰ κατέστρεψε τὴν Μονήν. Ὁ Κ. Φρεαρίτης περιελθὼν τότε τὸ Ἅγιον Ὄρος λέγει τὸ «Κουτλουμουσίον ἐγκαταλελειμμένον καὶ ἐρείπιον», θρηνῶν δὲ αὐτὸ προσθέτει. «Ἡ φιλέρημος ἀηδὼν εἶναι ὁ μόνος αὐτοῦ μελωδικὸς οἰκιστὴς, θρηνοῦσα τοῦ ἀληθοῦς τούτου παραδείσου τὴν ἐγκατάλειπιν».

Κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ἐγένοντο ξένοι ἐνέργειαι πρὸς ἐγκατάστασιν ἡγουμένων ἔξωθεν καὶ τοιοῦτος ἐξελέγη ὁ μετέπειτα ἐπίσκοπος Πηλουσίου Ἀμφιλόχιος Πάτμιος μοναχὸς τῆς Ἱ. Μονῆς τοῦ Ρωσικοῦ. Πέριξ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ ἐγένοντο σοβαραὶ ἔριδες καὶ πιεζόμενον τὸ Πατριαρχεῖον καθήρесе τὸν ἡγούμενον Ἰωάσαφ, ἀλλ' οἱ πλεῖστοι τῶν ἐν τῇ Μονῇ ἔμενον πιστοὶ εἰς τὸν καθαιρεθέντα καὶ δὲν ἐδέχθησαν τὸν Ἀμφιλόχιον, βασι-

ζόμενοι δὲ εἰς τὴν Ἀγγλικὴν προστασίαν, ὄντες ὡς προείπομεν Ἑπτανήσιοι, ἀνεπέτασαν τὴν Ἀγγλικὴν σημαίαν δι' ἀπεσταλμένου τῆς Ἀγγλικῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας καὶ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἀγγλικοῦ προξενείου. Ὁ ἀγὼν μετετέθη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν μεταξὺ τῆς Ρωσσικῆς καὶ Ἀγγλικῆς πρεσβείας ἣτις ὑπερισχύσασα ἀπεκατεστάθη καὶ πάλιν ὁ ἠγούμενος Ἰωάσαφ

τὴν 18ην Δεκεμβρίου τοῦ 1870 νέα πυρκαϊὰ ἠφάνισε τὰ μόλις ἀνεγερθέντα.

Κατὰ τὰ ἔτη 1891-1893 ἐκτίσθη ἡ ὑπολειφθεῖσα βορεία πλευρὰ τῶν κελλίων μετὰ νέου πυλῶνος τῇ συνδρομῇ Μαρίας καὶ Ζωῆς Κανούση ἐκ Πελοποννήσου ἐνεργεία τοῦ ἐκ Λευκάδος ἠγούμενου αὐτῆς Μελετίου ὅστις συνετέλεσε κατὰ πολὺ εἰς τὴν ἀνοικοδόμησιν τῆς Μονῆς ἐκ συνδρομῶν τὰς ὁποίας ἔλαβεν ὁ ἴδιος μεταβάς εἰς Ρωσσίαν.

Ἐν μέσῳ τῆς εὐρείας αὐλῆς εὐρίσκεται ὁ καθολικὸς ναὸς τῆς Μεταμορφώσεως ἔργον ἸΔ' αἰῶνος, μικρὸς ἀναλόγως τῆς Μονῆς. Αἱ τοιχογραφίαι αὐτοῦ ἀνάγονται εἰς τὸ ἔτος 1540, αἱ δὲ τοῦ νάρθηκος εἰς τὸ 1744.

Ἱερὰ λείψανα εὐρίσκονται εἰς τὴν Ἱερὰν ταύτην Μονὴν τὰ ἐξῆς: Τεμάχια Τιμίου Ξύλου εἰς τρία κιβώτια. Ὁ ἀριστερὸς ποῦς τῆς Θεομήτορος Ἄννης δωρηθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ. Ἡ ἀριστερὰ χεὶρ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου. Ἡ κάτω σιαγὼν τοῦ Ἁγίου Χαραλάμπους, Ὀλόκληρος ἡ κέρα Ἀλυπίου τοῦ Στυλίτου. Μέρος τῆς κέρας Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας. Ὁ ἀριστερὸς ποῦς τοῦ Ἁγίου Κηρύκου. Μέρος τῶν Ἁγίων μαρτύρων Τρύφωνος, Ἐλευθερίου, Παντελεήμονος, Παρασκευῆς, Θαλαλαίου κ. ἄ.

Ἡ βιβλιοθήκη περιέχει 100 περίπου μεμβρανίους κώδικας καὶ 600 τοιούτους χαρτίνας. Οἱ μεμβράνιοι εἶναι νεώτεροι τοῦ ἸΓ' αἰῶνος, πλὴν ἑνὸς ὠραίου εὐαγγελίου Θ' αἰῶνος. Μεταξὺ τοῦ ἀριθμοῦ τούτου τῶν χειρογράφων εὐρίσκονται ἔνδεκα νομικὰ βυζαντινά, δύο νεώτερα ἑλληνικὰ χρονικὰ καὶ χειρόγραφόν τι ἸΓ' αἰῶνος περιέχον συγγράμματά τινα τοῦ Ἀριστοτέλους. Χρυσόβουλλα ἔχει Ἀνδρονίκου Β' 1322 καὶ Σλαβικὰ Ἰωάννου Οὐγγροβλαχίας 1369, Ἰωάννου Βασσαράβα βοεβόδα Οὐγγροβλαχίας 14.., Βλάδου Οὐγγροβλαχίας 1492, Γαβριὴλ Μογίλα βοεβ. Οὐγγρο-

βλαχίας 1618, Ἀλεξάνδρου Υἱοῦ Ραδούλου βοεβ. Οὐγγρ. 1625 καὶ Ματθαίου Βασσαράβα βοεβ. Οὐγγρ. 1641.

Μετόχια ἢ Μονὴ Κουτλουμουσίου εἶχεν ἄλλοτε εἰς Ἱερισσὸν ἔνθα καὶ ἀγίασμα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου (εἶδος κατακόμβης ὡς ἐν τῷ Μετοχίῳ Κασσάνδρας τῆς Ἱ. Μονῆς Ἀγ. Παύλου), ἕτερον εἰς Σέρρας (Κοῦτσοις), δύο εἰς Λογγὸν παρὰ τὴν Συκιὰν καὶ Παρθενῶνα. Ὅμοίως εἰς Κασσάνδραν, Θάσον καὶ Προικόνησον.

Ἀξιόλογον εἰσόδημα ἔχει ἐκ τοῦ δάσουις αὐτῆς ἐν Ἀγίῳ Ὄρει.

Κελλία ἔχει περὶ τὰ 15 εἰς τὰ ὁποῖα διαμένουν Ἑλληνες μοναχοί, κείμενα μεταξὺ τῶν καστανεῶν καὶ λεπτοκαρυῶν τῆς ὠραίας λεκάνης τῶν Καρυῶν, ὀλίγα δὲ ἐξ αὐτῶν ἐντὸς τῆς πολίχνης. Εἰς αὐτὰ ἀριθμοῦνται καὶ αἱ παλαιαὶ μοναὶ αἵτινες ἀνεφέρθησαν προηγουμένως, ἐκ τῶν ὁποίων ὅμως οὐδὲν παλαιὸν σώζεται διότι ἀνεκτίσθησαν καὶ τὰ πάντα μετεβλήθησαν. Εἰς τὸ κελλίον τοῦ Ἀγίου Γεωργίου ἤσκησεν ὁ Ἅγιος Μάρτυς Κυπριανὸς ὅστις ἐμαρτύρησε τὴν 5ην Ἰουλίου 1679 καὶ τὸν ὁποῖον ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία κατέταξε μεταξὺ τῶν Νεομαρτύρων.

Ἡ παραλία τῆς ἀρχαίας μονῆς Καληάγρας μεταξὺ τῶν Ἱ. Μονῶν Ἰβήρων καὶ Σταυρονικήτα ἀποτελεῖ θαυμάσιον ὄρμον. Ἐν αὐτῇ εὐρίσκεται καὶ μέγας πύργος.

Κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα ἐτίμησε τὴν Μονὴν τοῦ Κουτλουμουσίου Βαρθολομαῖος ὁ Κουτλουμουσιανὸς ὁ ἔξ Ἰμβρου. Γεννηθεὶς τῷ 1772 ἐσπούδασεν εἰς Ἅγιον Ὄρος καὶ Κυδωνίαν. Ἐδίδαξεν ἐν Ἰμβρῷ, Θεσσαλονίκῃ, Βενετίᾳ, Κωνσταντινουπόλει καὶ εἰς τὴν ἐμπορικὴν σχολὴν τῆς Χάλκης τὴν ὁποίαν διηύθυνεν ἐπὶ ἑξαετίαν (1840-1846). Διορθώσας ἐξέδωκε τὸ «Μέγα Ὁρολόγιον» (1832). Τὸ Πεντηκοστάριον (1836) καὶ τὰ 12 Μηναιῖα (1843). Κατ' ἐντολὴν τοῦ Καποδιστριαίου μετερρῦθμισε τὴν Σύνοψιν τῶν προσευχῶν, τῆς ὁποίας ἡ ἐν Αἰγίνῃ τελουμένη ἔκδοσις ἀνεστάλη διὰ τοῦ θανάτου τοῦ κυβερνήτου τῷ 1831. Συνέγραψε περὶ τῆς θηθείσης σχολῆς τῆς Χάλκης ὑπόμνημα τὸ ὁποῖον ἐξέδωκεν ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ 1846, Ἱστορικὴν Πραγματείαν περὶ τῆς πατρίδος αὐτοῦ Ἰμβρου, Εἰσαγωγὴν εἰς τὴν Γραμματικὴν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης κατ' ἐρωταπόκρισιν καὶ Βοτανικὴν. Ἐτελεύτησε κατὰ τὸ ἔτος 1852.

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Κουτλουμουσίου εἰς τὰ Βορειοανατολικά αὐτῆς ὄρια ἔχει καὶ μίαν σκήτην ἐπ' ὄνόματι τοῦ Ἀγίου Παντελεήμονος. Ἰδρῦθη πρὸ τοῦ ἔτους 1765, τῷ δὲ 1790 ἀνηγέρθη τὸ Κυριακὸν δαπάνη Κοσμᾶ Ἱερομ. ὅστις, ὡς λέγεται ἦτο προοιστάμενος τῆς Ἱ. Μονῆς τῶν Ἰβήρων καὶ ἄλλων.

Ἡ σκήτη αὕτη ἀποτελεῖται ἐξ 20 καλυβῶν καὶ οἱ ἐν αὐτῇ οἰκοντες μοναχοὶ ἀσχολοῦνται εἰς τὴν ραπτικὴν, ἀγιογραφίαν, κομβοχοινοσπλεκτικὴν, γεωργίαν κλπ.

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΑΘΩΝΙΑΔΟΣ ΣΧΟΛΗΣ

Ἰανουάριος 1956

Κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα Δεκέμβριον τοῦ 1955 εἰς τὴν Ἀθωνιάδα Σχολὴν παρετηρήθη ἐνδιαφέρουσα κίνησις, ἣτις ἀποβλέπει εἰς τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ Ἀγίου Ὁρους. Ταύτης κύριον ἔργον εἶναι ἡ δι' ὁμιλιῶν, διαλέξεων, κυκλοφορίας ἐντύπων, ἐκθέσεως ἐντυπώσεων καὶ ἄλλων δημοσιευμάτων διαφώτισις τοῦ κοινοῦ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Ὁρους, περὶ τῆς πολλαπλῆς αὐτοῦ ἀξίας. Εἰς τὴν ἀνωτέρω προσπάθειαν θέλουσι λάβει μέρος ἐκτὸς τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς καὶ ἔγκριτοι Ἀγιορεῖται ὡς καὶ διάφοροι φίλοι τοῦ Ἀγίου Ὁρους, καθηγηταὶ Πανεπιστημίων καὶ ἄλλοι λόγιοι ἡμέτεροι καὶ ξένοι, οἵτινες ἀναγνωρίζουσι τὸν σημαντικώτατον ρόλον, ὃν τοῦτο διεδραμάτισεν εἰς τὴν καθόλου ἱστορίαν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ δὴ τοῦ Μοναχισμοῦ.

Ἐναρξιν τῶν διαλέξεων τούτων ἔκαμεν ὁ Διοικητὴς Ἀγίου Ὁρους κ. Κ. Κωνσταντόπουλος, ὅστις ὁμιλήσας ἐξ ὑπογυίου περὶ Μοναχισμοῦ εἰς τὸ ἀναγνωστήριον τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν καὶ τῶν καθηγητῶν τῆς Σχολῆς ὡς καὶ πολλῶν ἄλλων πατέρων τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος, εἶπε τὰ ἑξῆς περίπου: (κατὰ σημειώσεις μαθητῶν τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς).

Κατ' ἀρχὴν ὠμολόγησε πόσον δύσκολον εἶναι τὸ θέμα τοῦ Μοναχισμοῦ, ἰδίως δταν θέλη κανεὶς ν' ἀσχοληθῇ μετὰ τὴν οὐσίαν αὐτοῦ. Ὁ ὁμιλητὴς δὲν ἐδίστασε νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ἀδυναμίαν του εἰπὼν: «Κατέχομαι ἀπὸ ἱερὸν δέος διὰ τὴν μεγάλην ὑπόθεσιν ποὺ λέγεται Μοναχισμός, ποὺ λέγεται φιλοσοφία τοῦ Μοναχισμοῦ». Ταύτην πρέπει νὰ ἀναζητήσωμεν ὄχι εἰς τὰς μορφὰς καὶ τοὺς τύπους τοῦ μοναχικοῦ βίου, ἀλλὰ κυρίως εἰς τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ. Διὰ νὰ πλησιάσῃ ὅμως κανεὶς τὸ περιεχόμενόν του, τὴν οὐσίαν του, ἀπαραίτητος ὁρος εἶναι νὰ τὸν μελετήσῃ ἐπαρκῶς, νὰ ἀσχοληθῇ σοβαρῶς μετὰ αὐτόν.

Κατὰ τὴν ἔρευναν τοῦ θέματος τούτου προκύπτουν πολλὰ ἐρωτήματα. Πῶς ἐδημιουργήθη ὁ Μοναχισμός; ποῖοι ὑπῆρξαν οἱ ἴδρυταὶ αὐτοῦ; ποῖα ἢ διὰ μέσου τῶν αἰώνων ἐξέλιξίς του;

Ὁ Διοικητὴς τοῦ Ἁγίου Ὁρους κ. Κ. Κωνσταντόπουλος

Τὴν ἀπάντησιν εἰς τὰ ἐρωτήματα αὐτὰ τὴν λαμβάνομεν ἀπὸ τὴν ἱστορικὴν ἀναδρομὴν καὶ μελέτην. Ὁφείλομεν γὰρ ἐκκινήσωμεν ἀπὸ τὸν Αἰγυπτιακὸν ἐρημιτισμὸν καὶ διὰ μέσου τοῦ Μ. Βασιλείου καὶ τῶν Στουδιτῶν γὰρ φθάσωμεν τέλος εἰς τὸν μοναχισμὸν τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Ἀπὸ τὰς διαφορὰς καὶ τὰς ὁμοιότη-
 τας, τὰς παρατηρουμένας εἰς τὰς μοναχικὰς προσωπικότητας, τοὺς κανόνας καὶ μοναχικὰ συγκροτήματα, θὰ φθάσωμεν ἀσφα-
 λῶς εἰς χρήσιμα συμπεράσματα. Τοιαῦτα συμπεράσματα προ-
 κύπτοντα ἐκ τῆς μελέτης καὶ συγκρίσεως τῶν διαφόρων μονα-
 χικῶν μορφωμάτων εἶναι καὶ τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τοῦ
 μοναχισμοῦ, ἅτινα εἶναι τὰ ἑξῆς: α) τυφλὴ ὑπακοή, β) ἀδάμα-
 στος ἀποφασιστικότης τοῦ ζῆν ἐν Κυρίῳ, γ) ἄτηκσις.

Ἡμεῖς οἱ λαϊκοί, εἶπε θέλομεν νὰ βλέπωμεν τοὺς μοναχοὺς μᾶλλον ἐπιδιδομένους εἰς σαμαρειτισμόν, εἰς ψυχοσωτικὰς ἐνεργείας καὶ γενικῶς εἰς πολιτιστικὰς ἐπιτεύξεις. Ὅλα αὐτὰ ὅμως διὰ τὸν μοναχὸν εἶναι δευτερευούσης σημασίας. Ὁ μοναχὸς ἀποβλέπει εἰς ἓν, ἀποβλέπει εἰς τὴν ἀπόλυτον βίωσιν τῆς μεγάλης ἐντολῆς «ἀγαπήσῃς Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου». Τὴν βίωσιν τῆς ἀπ' εὐθείας, συνεχοῦς καὶ ἀποκλειστικῆς, τρόπον τινά, σχέσεως πρὸς τὸν Θεὸν τὴν ἐπιδιώκει ὁ μοναχὸς μὲ διάφορα μέσα, εἴτε διὰ τῆς φυγῆς εἰς τὴν ἔρημον, εἴτε ἐν θεωρίᾳ, εἴτε ἐν κοινότητι, εἴτε δρῶν εὐαρέστως τῷ Κυρίῳ.

Εἰς τὰς μορφὰς αὐτὰς τῆς μοναχικῆς ζωῆς μία μόνον τάσις δύναται νὰ ὑπάρξῃ: ἡ τάσις πρὸς τὴν ἀριότητα, ἡ ἀνοδος τῆς ψυχῆς πρὸς τὸν Θεόν, ὁ ἄμεσος δεσμὸς μετὰ τοῦ θεοῦ, τὸ βίωμα τῆς συνεχοῦς παρουσίας τοῦ Κυρίου εἰς τὴν ψυχὴν. Αὕτῃ εἶναι ἡ οὐσία τοῦ Μοναχισμοῦ. Οὐσία καθαρῶς μυστικῆ, διότι ὁ μοναχισμὸς εἶναι μυστικισμὸς. Χωρὶς δὲ μυστικισμὸν μοναχισμὸς δὲν ὑφίσταται.

Ἄλλὰ θὰ διερωτηθοῦν μερικοί, εἶναι δυνατόν νὰ διώσῃ τις τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν;

Ἐδῶ ἤρξατο ὁ ὁμιλητῆς ἀναπτύσσειν πῶς ἐμφανίζεται ἡ Σχολαστικὴ φιλοσοφία καὶ πῶς διεμορφώθη γενικώτερον ὁ φιλοσοφικὸς στοχασμὸς τῆς Δύσεως, βασισθεὶς εἰς τὸν πατέρα τῆς Δογικῆς, τὸν Ἀριστοτέλην κυρίως καὶ ἐκεῖνον ἐν πολλοῖς νοθευμένον. Ὁ Πλάτων, ὁ ἀρχηγέτης φιλόσοφος τοῦ Βυζαντίου, ὑπῆρξε σχεδὸν ἄγνωστος εἰς τὴν Δύσιν κατὰ τὸν Μεσαίωνα.

Βασιζόμενον πρὸ παντὸς εἰς τὸν Ἀριστοτέλην καὶ τὰς ὀρθολογιστικὰς παρερμηνείας τῶν Λατίνων, Ἀράβων καὶ Ἑβραίων σχολιαστῶν του, καὶ εἰς τὸ οἰκοδόμημα τῶν Σχολαστικῶν στοχαστῶν (Θωμᾶ τοῦ Ἀκινάτου, Ἀλδέρτου κλπ.) ἐξεχύθη μέσῳ τῶν μοναστηρίων καὶ τῶν Πανεπιστημίων ἓνα πνεῦμα καθαρῶς ὀρθολογιστικόν.

Οὕτω κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς 13ης ἑκατονταετηρίδος ἀρχίζει μὲ τὴν Σχολαστικὴν φιλοσοφίαν νὰ ἐπικρατῇ εἰς τὴν Εὐρώπην πνεῦμα Ὀρθολογισμοῦ, μηχανοκρατίας. Δι' αὐτοῦ ἐνόμισαν ὅτι δύναται νὰ ἐξηγηθοῦν ὅλα τὰ φαινόμενα τοῦ κόσμου. Τὸ

πνεῦμα αὐτὸ ἐξείλιχθη καὶ ἀνεπτύχθη ἐπὶ Ἀριστοτελικῆς βάσεως. Εἰς ταύτας τὰς μηχανοκρατικὰς τάσεις ἀντέδρασαν αἱ μεγάλα θρησκευτικὰ φυσιογνωμίαι τῆς Ἀνατολῆς τῶν: Γρηγορίου Παλαμᾶ, Νικολάου Καβάσιλα καὶ ἄλλων. Οὗτοι κρατοῦν ἀγρόπνως τὴν Ἱ. παράδοσιν ἣτις εὐρίσκει τὴν βαθυτέραν ἐκδήλωσίν τῆς εἰς τὸν Ἑσυχασμόν, ὀλοκληρωθέντα ἐν Ἀγίῳ Ὁρει καὶ συγκεντρώσαντα ἐν ἑαυτῷ τὰ μεγάλα μυστικὰ κίνητρα τῆς ἀνατολικῆς παραδόσεως. Εἶναι ἡ ζῶσα ἀντίδρασις κατὰ τοῦ ὀρθολογισμοῦ τῆς Δύσεως, ἡ ἀντίδρασις ἡ ἀντιμετωπίσασα αὐτόν.

Ἦδη πρὸ τοῦ 14 αἰῶνος παρατηρεῖται εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος μία εὐλόγεια καὶ εὐτέδεια τῆς ὁποίας κεντρικὸν σημεῖον ἀποτελεῖ ἡ «Θεωρία». Ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ εἶναι προσκεκολλημένοι εἰς αὐτήν. Ἰδιαιτέρως ὅμως οἱ σιωπηλοὶ, οἱ πραεῖς, οἱ ταπεινοὶ οὔτινες ἐγκατέλιπον τὸν κόσμον διὰ νὰ ἡμπορέσουν μὲ συνεχεῖς προσευχάς, μὲ μετάνοιαν καὶ μὲ τὴν χαρὰν τοῦ δεσμοῦ πρὸς τὸν Θεὸν νὰ ἴδουν τὸ ἐσωτερικὸν φῶς.

Ὁ Συμεὼν ὁ νέος θεολόγος εὐρίσκεται μῆσα εἰς τὴν μεγάλην παράδοσιν τοῦ ἀνατολικοῦ μυστικισμοῦ. Τὰ μεγάλα διώματα τοῦ Συμεὼν ὑπερβαίνουν κατὰ πολὺ τὸ μέτρον τοῦ κοινοῦ ἐρημίτου. Εἶναι δωρήματα τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. Μόνον τὴν πεπληρωμένην μὲ τὸ θεῖον πνεῦμα ψυχὴν φωτίζει τὸ θαυώριον φῶς. Πῶς ὅμως ἐπιτυγχάνεται τοῦτο; Κάθε δαπτισμένος θὰ ἔπρεπε νὰ ἐννοήσῃ τὸν ἐσωτερικὸν του πλοῦτον. Μόνον ὅμως εἰς τοὺς σιωπηλοὺς, τοὺς γαληνίους, τοὺς ταπεινοὺς ἐμφανίζει ἑαυτὸν ὁ Κύριος.

Οἱ μοναχοὶ τοῦ Ἀγίου Ὁρους δὲν μένουσιν ξένοι πρὸς τὰ διώματα τοῦ Συμεὼν. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 14 αἰῶνος ἐμφανίζεται εἰς τὸν Ἄθω ὁ Γρηγόριος ὁ Σιναΐτης, ὅστις διδάσκει εἰς τοὺς Ἀγιορείτας μοναχοὺς μίαν ψυχοτεχνικὴν, τρόπον τινά, μέθοδον τῆς ἐν μυστικῇ ἀτμοσφαιρᾷ μετὰ τοῦ Θεοῦ ἐνώσεως, μὲ δάσιν τὴν νοερὰν προσευχὴν ἐκείνων, οἵτινες ἀναζητοῦν τὸν Θεόν. Οὗτοι προσεύχονται ἀδιαλείπτως τὴν νοερὰν προσευχὴν: «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱέ τοῦ Θεοῦ, ἐλέησόν με». Ὁλος ὁ ἄνθρωπος, ψυχὴ καὶ σῶμα, μένει προσηλωμένος εἰς ἓν ὄρισμένον σημεῖον, εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἐνώσεως μετὰ τοῦ Θεοῦ. Τοῦτο δὲν εἶναι ἐξωτερικὴ τις, μηχανικὴ ὑπόθεσις. Εἶναι ἀγιότης,

ἐγκαρτέρησις. Εἶναι θαθεῖα πνευματικὴ συγκέντρωσις καὶ συνεχῆς κατεύθυνσις τοῦ βλέμματος πρὸς τὸν Κύριον. Εἶναι ὑπόθεσις καρδίας. Διὰ τῆς ἐπιμόνου ἐπικλήσεως πολλοὶ ἐγνώρισαν τὸ ἄκτιστον φῶς, ἔγιναν κοινωνοὶ τῆς θείας ἐλλάμπειως.

Ἡ μέθοδος βεβαίως, αἱ λέξεις καὶ ὅλα τὰ ἐξωτερικὰ κελεύσματα δύνανται ν' ἀλλάζουσι, ἡ καρδία ὁμως πρέπει νὰ εἶναι πάντοτε ἐστραμμένη πρὸς τὸν Θεόν. Τὸ οὐσιῶδες εἶναι τὸ πνεῦμα τῆς ΗΣΥΧΙΑΣ. Ἡ καθαρὰ συνείδησις, ἡ εἰρηνικὴ ἠπιότης καὶ πραότης, ἡ ἡσυχία τῶν ψυχικῶν δυνάμεων, ἡ ἀμεριμνία, ἡ συνεχῆς ἐργήγορσις ἐμπρὸς εἰς τὴν σωτηρίαν καὶ διὰ τὴν σωτηρίαν ὀδηγοῦν τὴν ψυχὴν εἰς τὴν εἰρήνην τοῦ ἀκτίστου φωτός. Ἡ ἡσυχαστικὴ πρακτικὴ ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν, ὅτι καὶ οἱ ἀπλοῦστεροι καὶ ἀπλοϊκώτεροι τῶν ἀνθρώπων δύνανται νὰ φθάσουν εἰς θαυτάτην πνευματικὴν ζωὴν.

Καὶ τώρα ἔρχεται ἡ Δύσις νὰ περιγελάσῃ τὴν μυστικὴν αὐτὴν τάσιν τῶν μοναχῶν. Ἐμφανίζεται ὁ Καλαβρὸς Βηρλαάμ, ἐκπρόσωπος πράγματι τῆς ὀρθολογιστικῆς κοσμοθεωρίας τῆς Δύσεως, ζητῶν νὰ παραστήσῃ τὸν Ἁγιορειτικὸν Ἠσυχασμὸν ὡς κάτι τὸ αἰρετικόν, ὡς κάτι τὸ ἀστεῖον. Εὗρεν ὁμως ἀντιπάλους, ζηλωτὰς τῆς μεγάλης ὑποθέσεως τοῦ ἡσυχασμοῦ, οἱ ὅποιοι καὶ τὸν ἀντιμετώπισαν νικηφόρως. Οὗτοι μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Γρηγόριον Παλαμᾶν ὑπεστήριξαν, ὅτι ὁ μοναχὸς ὁ ἀσκούμενος διὰ τῆς νοερᾶς προσευχῆς δύναται νὰ ἴδῃ τὸ ἄκτιστον φῶς.

Ὁ Ἠσυχασμὸς εἶναι μυστικότης. Ἐδῶ πρόκειται περὶ θαθείας πίστεως. Ἀλλὰ διατὶ λέγει ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης «Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε; Ὁ Γρηγόριος Παλαμᾶς λέγει ὅτι ἡ οὐσία τοῦ Θεοῦ μένει πάντοτε ἀπρόσιτος, ἀκατάληπτος, ἀπερίγραφτος. Εἶναι ἀδύνατον νὰ προσλάβωμεν τὴν οὐσίαν τοῦ Οἰκοῦντος φῶς ἀπρόσιτον. Ἐν τούτοις, προσθέτει, θεωροῦμεν τὸν Θεόν, οὐχὶ ὁμως ἐν τῇ οὐσίᾳ του, ἀλλ' εἰς τὰς ἐνεργείας του, τὸν βλέπομεν δηλ. ἐν τῇ δόξῃ Του, ἐν τῇ λαμπρότητι τῆς πληρότητός Του, ἐν τῷ θαθαυρῶ φωτί. Ὁ Θεὸς ἐν τῇ ὑπερουσίῳ οὐσίᾳ Του εἶναι ἀόρατος, ἀνεξιχνίαστος καὶ ἀσύλληπτος. Ἀλλ' ἐν τῇ ἀκτινοβολίᾳ τῶν ἀκτίστων ἐνεργειῶν του θεατὸς καὶ κατὰληπτός.

Αἱ θεῖαι ιδιότητες, ἀνταποκρινόμεναι ἀντικειμενικῶς πρὸς

τὸ Θεῖον, ἀποτελοῦν ἀνθρωπίνως ὑποκειμενικάς παραστάσεις τῶν σχέσεων τοῦ Θεοῦ πρὸς τὴν πεπερασμένην κτίσιν, μὴ προσεγγιζούσας τὴν ἀνέκφαντον, τὴν ἐν κρυφοῖς ὑπερουσιότητα Αὐτοῦ, αἱ ὁποῖαι ὅμως μὲ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ γίνονται διὰ τῆς ἀγαπῶσης ταπεινώσεως καὶ τῆς διαπύρου προσευχῆς σωτήριαι δυνάμεις.

Κατὰ τὸν Ἑσυχασμὸν ἀποφασιστικαὶ διὰ τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ Θεοῦ εἶναι αἱ ἴδιαι Αὐτοῦ ἀποκαλύψεις καὶ αἱ διαδηλώσεις τῶν ἐνεργειῶν Του. Ἡ δὲ λαμπρότης τῆς θείας φύσεως ἐμφανίζεται εἰς τὸν ἄγνόν, εἰς τὸν καθαρὸν τῇ καρδίᾳ, τὸν πεπληρωμένον μὲ ταπεινώσιν καὶ ἐν ἐκκοπῇ τοῦ ἰδίου θελήματος διοῦντα, εἰς τὸν φιλοῦντα τὸν Κύριον. «Ὁ δὲ ἀγαπῶν με, λέγει ὁ Κύριος, ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ Πατρὸς μου, καὶ γὰρ ἀγαπήσω αὐτὸν καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἑμαυτόν».

Ἡ θεωρία τοῦ ἀφθάρτου Φωτὸς ἀποτελεῖ τὸ ὕψιστον βίωμα διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ὁρθοδοξίαν.

Ἀλλὰ θὰ ἠρώτα τις: Νὰ δύναται νὰ ἴδῃ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸ τὸ Θεῶριον φῶς; Τὸ βλέπει μὲ τὰ μάτια τὰ σωματικὰ ἢ ἡ λαμπρότης τοῦ Θεοῦ γίνεται μόνον ἀντιληπτὴ διὰ τῆς ψυχῆς; Ἡ ἐσωτερικὴ θεώρησις καὶ πρὸς τὰ ἔνδον στροφή, ἢ ἀποχή, ἢ νηστεία, ἢ προσευχή, ἢ προσήλωσις εἰς τὸν Θεὸν μεταμορφώνει ὁλόκληρον τὸν ἄνθρωπον. Ὁ συνεχῆς καὶ ἀνεξάντλητος ἀγὼν ἐκλεπτύνει καὶ ἀποπνευματώνει τὸ σῶμα. Σῶμα καὶ ψυχὴ θεοῦνται καὶ οὕτως ὁ μοναχὸς ἀντικρῦζει τὴν ἀνταύγειαν τῆς θείας ὠραιότητος.

Οἱ ἱερῶς Ἑσυχάζοντες πιστεύουν ὅτι ὁλόκληρος ὁ ψυχοσωματικὸς ἄνθρωπος μετέχει τῆς «θεωρήσεως». Ὁ ὑπερφυσικῶς μεταμορφούμενος ὀφθαλμὸς ἀντιλαμβάνεται καὶ αὐτὸς τὸ ἰλαρόν, αὔλον φῶς. Ἐδῶ ἀναζητῆ ἢ παλαιὰ πίστις, ὅτι ἐν τῇ κατὰ Χριστὸν ζωῇ τὸ σῶμα ἐγκαταλείπει τὸ παροδικὸν καὶ φθαρτὸν καὶ ἐπενδύεται μὲ τὸν καιρὸν καὶ τὴν ἐπίμονον προσπάθειαν τὸ ἀφθαρτον καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ σῶμα μεταμορφώνεται, γίνεται μέτοχον τῆς θεώσεως. Ὁ πνευματικὸς «Ἵλισμός» τοῦ Ἑσυχασμοῦ ὑπερνικᾷ οὕτω τὴν καθαρὰν ὕλην. Ἐδῶ πιστεύομεν εἰς τὴν πνευματοποίησιν τοῦ γηίνου θεατοῦ ὄντος. Ἐδῶ βλέπομεν τὰς ὕψηλὰς συλλήψεις τῆς Ὁρθοδοξίας.

Αὐτὴ, ἐτόνισεν ὁ κ. Διοικητής, εἶναι ἡ σοφία τοῦ Ἑσυχασμοῦ. Αὐτὰ λέγει ἡ ἀρχαία πίστις περὶ τῆς ψυχοσωματικῆς ἐνότητος τοῦ ἀνθρώπου. Ἁγιασμός τῶν πάντων. Εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶπεν εἰς τοὺς μαθητάς του ὁ Ἄναστās Κύριος: «Ψηλαφίσατέ με καὶ ἴδετε ὅτι πνεῦμα σάρκα καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα».

Ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι πιστεύομεν εἰς τὸ ἄπειρον, εἰς τὴν παντοδυναμίαν τοῦ Ἁγίου πνεύματος. Δι' αὐτὸ καὶ δυνάμεθα νὰ πλησιάσωμεν τὴν δύναμιν, τὴν οὐσίαν τῆς Ἀναστάσεως. Ἐδῶ εὐρίσκομεν τὴν βαθυτάτην φιλοσοφίαν τῆς ὀρθοδοξίας. Καὶ αὐτὴ ἡ μεγαλειώδης καὶ ἀφθαστος φιλοσοφία ἐνὸς καλλιτέρου κόσμου, ἐνὸς πνευματικοῦ κόσμου, ἐνὸς κόσμου ποῦ δίδει ἐλπίδα εἰς τὴν ζωὴν, τὴν μεγίστην ἱκανοποίησιν τῆς θεώσεως, ἐνὸς κόσμου ποῦ καταπολεμεῖ τὸ ἐπικρατήσαν εἰς τὴν Δύσιν πνεῦμα τοῦ ἀπελπισμοῦ, φιλοσοφία ἀπὸ τὴν ὁποίαν προσδοκᾷ ἀνάνηψιν ὁ ἀγωνιῶν σύγχρονος ἀνθρώπος, αὐτὴ ἡ φιλοσοφία ξεκινάει ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς Ἱεροὺς δράχους, ἀπὸ τὴν Ἱερὰν Χερσόνησον. Ἐδῶ καὶ οἱ λίθοι ἀντηχοῦν τὴν φιλοσοφίαν αὐτὴν, τὰς ἰδέας αὐτάς. Ὅποια τιμὴ εἰς ὄλους τοὺς Ἁγιορείτας, ἀλλὰ καὶ ὁποῖα εὐθύνη διὰ τοὺς θεματοφύλακας μιᾶς τοιαύτης κληρονομίας, καὶ τοιαύτης παρχδόσεως.

Ὁ φιλοσοφικὸς στοχασμὸς τῆς Δύσεως ἤγαγεν εἰς ναυάγιον. Καὶ δι' αὐτὸ στρέφει τὸ βλέμμα του πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Ἀνατολήν. Διότι ἡ βυζαντινὴ φιλοσοφία δύναται νὰ ἐξαγάγῃ τὴν Δύσιν ἀπὸ τὸ ἀδιέξοδον εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται. Εἶναι καταφανὴς ἡ στροφή ἡ ὁποία παρατηρεῖται σήμερον εἰς τὴν Δύσιν, ὅπου, οὐχ' ἤττον, ἐξακολουθεῖ νὰ κυριαρχῇ ἀκόμη ὁ μηδενισμὸς. Δι' αὐτὸ βλέπομεν τόσους πολλοὺς ξένους νὰ ἐπισκέπτωνται: σήμερον τὸ Ἅγιον Ὄρος. Μὴ νομίζεται ὅτι ἔρχονται μόνον διὰ νὰ ἴδουν τοὺς ἁγιορειτικοὺς θησαυροὺς, τὰ κειμήλια. Ἐρχονται κυρίως διὰ νὰ ἴδουν τὴν ζωὴν τῶν μοναχῶν, διὰ νὰ ὀσφρανθοῦν τὴν εὐώδη ἀτμόσφαιραν τοῦ μυστικισμοῦ, διὰ νὰ προσκυνήσουν ἐκεῖ ὅπου ἀγναὶ καὶ ταπειναὶ ψυχὰὶ ἐβίωσαν, ἀλλὰ καὶ διώκουν ἀκόμη τὴν μυστικὴν ἔνωσιν μετὰ τὴν ἐνέργειαν καὶ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ. Ἐρχονται διὰ νὰ γνωρίσουν ἐκ τοῦ πνεύματος τοῦ Ἁγίου Βυζαντίου, τὸ ὁποῖον πνέει

ἀκόμη, ζωντανόν, ἐπάνω ἀπὸ τὸν χῶρον αὐτόν.

Ἐν τέλει ὁ κ. Διοικητὴς ἀπευθυνθεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς, εἰς οὓς σήμερον ἔλαχεν ὁ κληρὸς μιᾶς τοιαύτης βαρείας κληρονομίας ὥστε νὰ εἶναι οἱ θεματοφύλακες τῶν ἱερῶν καὶ τῶν ὁσίων, εἶπεν ὅπως διατηρῶσιν ἄσβεστον τὴν φλόγα τῆς μοναχικῆς ἰδέας, ἵνα οὕτω καταστῶσιν ὠφέλιμοι καὶ εἰς τὴν πατρίδα καὶ εἰς τὸν Ἱερὸν Τόπον.

Τὸ μήνυμα τοῦ Ἀθῶ πρὸς τὸν ἄλλον κόσμον εἶναι: Ὁπίσω εἰς τὸν Μυστικισμόν.

Μετὰ τὴν ὁμιλίαν τοῦ κ. Διοικητοῦ διεξήχθη συζήτησις μεταξὺ αὐτοῦ καὶ καθηγητῶν τῆς Σχολῆς ἐπὶ διαφόρων σημείων ταύτης. Οὕτω τὸ θέμα ἐγένετο πληρέστερον καταληπτὸν παρὰ τὰς δυσκολίας, ἅς ὡς ἐκ τῆς φιλοσοφικῆς ὑφῆς του τοῦτο παρουσιάζει καὶ τὰς ὁποίας ὁ ὁμιλητὴς δὲν ἀπέφυγε νὰ δηλώσῃ ἐν ἀρχῇ τῆς ὁμιλίας του. Πάντως οἱ ἄκροαταὶ ἔμειναν πλήρως ἱκανοποιημένοι, τὸ δὲ ἐνδιαφέρον μεθ' οὗ προσήλθον καὶ παρηκολούθησαν τὴν ὁμιλίαν, ἔλαβον μέρος εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἡ εὐχαρίστησις ἦν ἐδοκίμασαν, εἶναι ἕνας καλὸς οἰωνὸς εὐσδώσεως τῶν προσπαθειῶν, ἅς ἡ Σχολὴ ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τῆς Διευθύνσεως καταβάλλει διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ Ἁγίου Ὁρους.

Πρὸς τὸν Θεὸν ἅς καταφεύγωμεν, διότι ὅσοι ἁμαρτωλοὶ κατέφυγον εἰς αὐτὸν ἔτυχον σωτηρίας. Καὶ ἡμεῖς λοιπόν, ἅς μὴ ἀπελπισθῶμεν διὰ τὴν σωτηρίαν μας. Ἡμάρτομεν; ἅς μετανοήσωμεν. Μυριάκις ἡμάρτομεν; Μυριάκις ἅς μετανοήσωμεν. Διὰ πᾶν ἔργον ἀγαθὸν χαίρει ὁ Θεός, ἔξαιρέτως δὲ διὰ τὴν μετανοοῦσαν ψυχὴν, τὴν ὁποίαν ἐπιστρέφει καὶ τὴν ὑποδέχεται μὲ τὰς ἰδίας του χεῖρας.

Ἁγίου Ἐφραίμ

Καθὼς τὸ ἔλαιον τρέφει τὸ φῶς τοῦ λύχνου, οὕτω καὶ ἡ ἐλεημοσύνη τρέφει τὴν γνῶσιν τῆς ψυχῆς.

Ἡ κλεῖς τῆς καρδίας πρὸς ἀπόκτησιν τῶν θείων χαρισμάτων δίδεται διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ πλησίον, καὶ καθ' ὅσον ἡ καρδία ἀπαλλάσσεται ἐκ τοῦ δεσμοῦ τοῦ σώματος, κατὰ τοσοῦτον ἀνοίγεται εἰς αὐτὴν ἡ θύρα τῆς γνῶσεως.

Ἁγίου Ἰσαὰκ

Ἡ κατάνυξις πηγαίνει καὶ εὐρίσκει αὐτὸν ποῦ τὴν ζητεῖ μὲ τόσην προθυμίαν καὶ ἂν τύχη νὰ ἔχη καρδίαν σκληροτέραν ἀπὸ χάλκωμα ἢ σίδηρον ἢ διαμάντι, εὐθὺς ποῦ ὑπάγει ἐκεῖνη, τὴν κάμνει μαλακωτέραν ἀπὸ κηρί, διότι ἡ κατάνυξις εἶναι ἕνα πῦρ θεϊκὸν ποῦ διαλύει βουναὶ καὶ πέτρας καὶ τὰ κάμνει ὅλα πεδιάδας καὶ κήπους καὶ περιβόλια καὶ ἐλκωτάνει τὰς ψυχὰς ποῦ τὴν δέχονται.

Ἁγίου Συμεὼν Ν. Θεολόγου

ΠΕΡΙ ΙΕΡΑΣ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΟΙΑΣ

Ἡ Ἱερὰ ἐξομολόγησις εἶναι μυστήριον Θεοσύστατον, σύμφωνον πρὸς τὴν φύσιν καὶ τὴν ἀνάγκην τοῦ ἀνθρώπου.

Τὸ μυστήριον τοῦτο συνίστησιν ὁ Πανάγαθος Θεός, γνωρίζων τὸ ἀσθενές καὶ εὐκολόπτωτον τῆς ἡμετέρας φύσεως, ἥτις πάντοτε ρέπει πρὸς τὴν ἁμαρτίαν. Ὁ Θεὸς ἐν τῷ ἀνεικάστῳ καὶ ἀπίρῳ Αὐτοῦ ἔλεει, ᾧκονόμησε πρὸς σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου, τὸ θεῖον τοῦτο Ἱατρεῖον τῆς μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως, ἐν τῷ ὁποίῳ θεραπεύονται πᾶσαι αἱ πνευματικαὶ νόσοι καὶ καθαρίζονται πάντες οἱ ρύποι καὶ αἱ ἁμαρτίαι. Ἰδρυσεν ἐν τῇ ἀγίᾳ Αὐτοῦ ἐκκλησίᾳ τὴν Ἱερὰν ἐξομολόγησιν, ἥτοι, Ἱερὸν κριτήριον, οὐχὶ πρὸς ἔλεγχον καὶ τιμωρίαν, ἀλλὰ πρὸς θεραπείαν τῶν ἠθικῶν πληγῶν τῶν ἐκ τῆς ἁμαρτίας.

Διὰ τοῦτο τὴν Ἱερὰν ἐξομολόγησιν Βάπτισμα τινές Πατέρες ὠνόμασαν, εἰπόντες, τρία βαπτίσματα καθαρὰ πάσης οἰασδήποτε ἁμαρτίας ὁ Θεὸς τοῖς ἀνθρώποις ἔδωκῆσθε, α) τὸ τοῦ ὕδατος, β) τὸ τοῦ μαρτυρίου τοῦ ἰδίου αἵματος, καὶ γ) τὸ τῆς μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως.

Ἐντεῦθεν ἡ Ἱερὰ Ἐξομολόγησις ἐνέχει ὅλως ἔξαιρετικὴν σημασίαν καὶ σπουδαιότητα, ὡς σκοποῦσα τὴν μυστηριακὴν ψυχοθεραπείαν τῶν λερωμένων, τῶν τραυματισμένων, καὶ πλανημένων ψυχῶν, τὴν ἐνεργουμένην διὰ τοῦ ἐμπιστευμένου τὴν οἰκονομίαν τοῦ μυστηρίου νομίμου καὶ κανονικοῦ ἐξομολόγου Ἱερέως, ὅστις διορίζεται ὑπὸ Ἐπισκόπου, ὡς διαδόχου τῶν Ἀποστόλων, πρὸς οὓς ὁ Κύριος ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν τὰς ἁμαρτίας τῶν ἀνθρώπων, εἰπὼν «λάβετε πνεῦμα ἅγιον ἂν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας ἀφίενται αὐτοῖς, ἂν τινων κρατῆτε κεκράτηνται».

Κατὰ ταῦτα ἡ μετάνοια καὶ ἐξομολόγησις εἶναι μυστήριον Θεοσύστατον.

Τὸ ὑπόργημα τοῦτο τοῦ Πνευματικοῦ Πατρὸς εἶναι σημαντικώτατον, διότι ἐκπροσωπεῖ τὴν κρίνουσαν, δένουσαν, λύουσαν καὶ σώζουσαν Ἐκκλησίαν.

Ὁ Πνευματικὸς εἶναι ὁ Ἰατρὸς ὁ διαγιγνώσκων τὴν νόσον τῆς ψυχῆς καὶ τὴν θεραπείαν αὐτῆς ἐνεργῶν ἐντεῦθεν ἢ Ἱερά ἐξομολόγησις εἶναι Ἱατρικὴ ἐπιστήμη ἐκ τῶν δυσχερεστάτων, καὶ ὁ τοιαύτην ὑψηλὴν καὶ πνευματικὴν ἔδραν καταλαμβάνων ὀφείλει νὰ περικοσμηθῆται ὑπὸ ποικίλης μορφώσεως καὶ πείρας, νὰ εἶναι ζωντανὸν παράδειγμα Ἱερατικῆς Πολιτείας ἀγίας, διὰ νὰ γείνη ἀληθὴς τῶν ἁμαρτωλῶν ψυχῶν Ἱατρός.

Ἄλλὰ καὶ ὁ μέλλων νὰ ἐξομολογηθῆ καὶ νὰ ἀποκαλύψῃ τὰς ἀσθενείας τῆς καρδίας του καὶ τὰς ἠθικὰς κηλίδας τῆς ψυχῆς του, ἔχει καθῆκον ὄχι ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε νὰ ἐμπιστευθῆ εἰς τὸν τυχόντα πνευματικὸν Ἱατρόν. Διότι ἐὰν διὰ τὴν σωματικὴν του ἀσθένειαν κινῆ πάντα λίθον καὶ οὔτε δαπάνης φείδηται, οὔτε κόπου πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ κορυφαίου ἐκ τῶν ἐπιστημόνων Ἱατρῶν. πολλῶ μᾶλλον διὰ τὴν ψυχικὴν του ἀσθένειαν, ὀφείλει μετὰ πλείονος προσοχῆς καὶ ἐνδιαφέροντος νὰ ἐξετάσῃ καὶ ἀνεύρῃ τὸν πλεόν πολῦπειρον τὸν πλεόν φιλόφρονον, καὶ τὸν πλήρη ἐμπιστοσύνην ἐμπνέοντα, καὶ ἐνὶ λόγῳ τὸν εὐφημισμένον τῆς ψυχῆς Ἱατρόν.

Ἄλλ' ὅταν δὲν εὐρίσκωνται τοιοῦτοι καλοὶ πνευματικοὶ τί ὀφείλομεν νὰ κάμωμεν; Νὰ ἀπόσχωμεν ἀπὸ τὴν ἐξομολόγησιν; Μὴ γένοιτο ὀφείλομεν νὰ ζητήσωμεν τοὺς ἐμπείρους καὶ ἐναρέτους, ἔστω καὶ ὀλιγώτερον ἐγγραμμάτους, τῶν ὁποίων τὴν ἔλλειψιν τῆς παιδείας ἀναπληροῖ ἢ ταπεινοφροσύνη καὶ ἰδιαίτερος ἢ θεία χάρις ἢ τὰ ἀσθενῆ θεραπεύουσα καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῦσα.

Δυστυχῶς ὅμως σήμερον τοῦτο τὸ Ἱερὸν καὶ μέγα τῆς ἐξομολογήσεως μυστήριον, ἢ σωστικὴ αὐτῆ σανὶς τῶν διαφόρων ναυαγῶν τοῦ βίου μετὰ τὸ βάπτισμα, τοσοῦτον παρορᾶται, ὥστε παρατηρεῖται σιωπηρῶς αὐθαίρετός τις νεωτερισμός, ἢ μᾶλλον κατάργησις τοῦ μυστηρίου, διότι οἱ περισσότεροὶ χριστιανοὶ προσέρχονται εἰς τὴν θείαν μετάληψιν, ἐξ ἀμαθείας καὶ ἀγνοίας τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας, χωρὶς νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἐπιβαλλομένην ἀπαράβατον κανονικὴν ἐξομολόγησιν ἐνώπιον τοῦ ἐξομολόγου Πνευματικοῦ. Οἱ αὐτοὶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὅπου

ψυχὴν διὰ τῆς ἔξομολογήσεως διὰ νὰ τὴν καθαρίσουν ἀπὸ τοὺς ρύπους τῆς ἁμαρτίας. Διὰ τοῦτο βαρεῖαν καὶ ἀσύγγνωστον ἁμαρτίαν διαπράττει ὁ χριστιανὸς ἐκεῖνος ὅστις προσέρχεται νὰ κοινωνήσῃ τῶν ἀχράντων Μυστηρίων, χωρὶς νὰ κάμῃ λεπτομερῆ ἔξομολόγησιν τῶν ἁμαρτιῶν του, ἐνώπιον τοῦ Πνευματικοῦ, ἀλλὰ προσέρχεται ἑλαφρᾶ συνειδήσει εἰς τὴν Τράπεζαν τοῦ Κυρίου, μὲ μίαν ἀπλῶς τυπικὴν εὐχὴν ἣτις δὲν παρέχει οὔτε ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, οὔτε τὴν ψυχὴν καθαρίζει ἀλλ' εἶναι παρωδία ἔξομολογήσεως.

Ἡ ἄφεσις τῶν ἁμαρτιῶν παρέχεται μόνον διὰ τοῦ μυστηρίου τῆς ἔξομολογήσεως, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Πνευματικὸς ἐπιθέτει τὸ ἐπιτραχήλιον αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ εἰλικρινῶς ἔξομολογηθέντος καὶ προσφέρει τοὺς παντοδυνάμους ἐκείνους λόγους: «τέκνον ἀφίενταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου».

Τότε ὁ ἁμαρτωλὸς ἐλευθερώνεται ἀπὸ τοὺς δεσμοὺς τῆς ἁμαρτίας καὶ λαμβάνει ἄφεσιν χάριτι Χριστοῦ.

Ὅθεν δεινῶς ἐξαπατᾶται ὁ χριστιανὸς ἐκεῖνος ὅστις ἀρκεῖται καὶ ἐπαναπαύεται εἰς μίαν τυπικὴν καὶ ἀνωφελῆ εὐχὴν «ποὺ ψιθυρίζει ὁ Ἱερεὺς» καὶ νομίζει ὅτι εἶναι ἱκανὸν ἐφόδιον διὰ νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν θείαν μετάληψιν, ἀφοῦ εἶναι ἀμετανόητος, ἀνεξομολόγητος, ἀσυγχώρητος, ἀκάθαρτος, ὡς μὴ βαπτισθεὶς εἰς τὴν κολυμβήθραν τῆς Ἱερᾶς ἔξομολογήσεως.

Ἡ τοιαύτη Μετάληψις τῶν θείων μυστηρίων ἀντὶ ὠφελείας ἀποβαίνει αὐτῷ πρόξενος ἀνυπολογίστου βλάβης, ὅχι μόνον ψυχικῆς ἀλλὰ καὶ σωματικῆς, ἐπισύρουσα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀσεβοῦντος πρὸς τὸ Μυστήριον, τὴν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ διότι «Θεὸς οὐ μυκτηρίζεται καὶ Φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος».

Χριστιανέ !.. Βλέπεις τὸ βῆμα τῆς ἁγίας τραπέζης τοῦ Κυρίου τὸ φρικτὸν θυσιαστήριον, στάσου μὲ φόβον καὶ τρόμον, καὶ κύπτε κάτω καὶ κτύπα τὸ στήθος ὡς ὁ Τελώνης, καὶ ἔξομολογοῦ ὡς ὁ ἄσωτος υἱὸς, διότι ἐκεῖ μέσα καθ' ἑκάστην θύεται ὁ Ἄμνός τοῦ Θεοῦ, σφάγιον ἐξιλαστήριον ὑπὲρ τῆς ὁσιότητάς σου, καὶ ὅλαι αἱ τάξεις τῶν ἁγίων ἀγγέλων μὲ μύχιον φόβον λειτουργικῶς αὐτὸν λατρεύουσιν.

Ἐκτυχῶς πολλοὶ τῶν σημερινῶν χριστιανῶν, ὅχι μόνον πλησιάζουσιν ἀπροετοίμαστοι, καὶ ἀνεξομολόγητοι, εἰς τὴν τράπεζαν

τοῦ Κυρίου, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν μεγαλυτέραν ἀδιαφορίαν καὶ ἀνευ-
 λάβειαν τολμῶσιν ἀκόμη νὰ εἰσέρχωνται καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἀβάτῳ
 τοῦ Θεοῦ Θυσιαστηρίῳ, καὶ νὰ ζητῶσι νὰ μεταλάβωσι πρὸ τῆς
 θείας λειτουργίας, ὡς ἔπραττον οἱ υἱοὶ τοῦ Ἱερέως Ἡλὶ ἀρπά-
 ζοντες τὰ ἀθυσίαστα ἀκόμη κρέατα δι' ὃ καὶ τὸ τέλος αὐτῶν
 ὑπῆρξεν κάκιστον !! Ἀλλοίμονον ὅμως εἰς τὸν οὕτω κοινωνοῦντα,
 ἀλλὰ καὶ τρὶς ἀλλοίμονον εἰς ἐκεῖνον τὸν Ἱερέα, ὅστις οὕτω μετα-
 δίδει τὰ ἅγια τοῖς κυσί.

Τελευτῶντες τονίζομεν ὅτι ὁ χριστιανὸς ὁ ἐκπεσὼν εἰς
 ἁμαρτίας, ὀφείλει νὰ σπεύσῃ εἰς τὸ ἱατρεῖον τῆς μετανοίας καὶ
 ἔξομολογήσεως, ὡς εἰς ἄλλην κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, καὶ διὰ
 τῆς ἔξαγορεύσεως ἣτις εἶναι ἐκ τῶν Μυστηρίων τῆς ἀγίας ἡμῶν
 Ἐκκλησίας, καθάριση καὶ ἔξαγνίση τὴν ἁμαρτωλὸν αὐτοῦ συνεί-
 δησιν, καὶ θεραπείση τὰς τῆς ψυχῆς αὐτοῦ πληγὰς. Διότι ἀνευ
 τῆς κανονικῆς ἔξομολογήσεως καὶ Μετανοίας, συμφώνως τῆς
 ἀπαραβάτου διδασκαλίας τῆς Ἐκκλησίας, ὁ ἁμαρτωλὸς καὶ ἀμε-
 τανόητος μένει ἀσυγχώρητος καὶ ἀθεράπευτος.

Ἀλλοίμονον ἀληθῶς ἂν δὲν ὑπῆρχεν ἡ Ἱερά αὐτὴ κολυμ-
 βήθρα τῆς ἔξομολογήσεως. Ἀναμφιβόλως οὐδεὶς τῶν ἀνθρώπων
 θὰ ἠδύνατο νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

Ὅθεν ἀγαπητὰ τέκνα ἐν Κυρίῳ σπεύσατε εἰς αὐτὴν τὴν
 Ἱεράν Κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ νὰ καθαρισθῆτε.

Ἄγιον Ὅρος 20)2)56 Κυριακὴ τοῦ Ἀσώτου

† Ὁ Καθηγούμενος τοῦ Ἱεροῦ Κοινοβίου τοῦ Ἁγίου Παύλου

Ἄρχιμ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ὅστις ἀπολογεῖται ὑπὲρ τοῦ ἀδικουμένου, εὕρισκει τὸν Θεὸν
 ὑπερμαχοῦντα δι' αὐτόν.

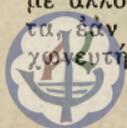
Ὅστις βοηθεῖ τὸν πλησίον αὐτοῦ, λαμβάνει τὴν βοήθειαν τοῦ
 Θεοῦ.

Ὅστις κατηγορεῖ τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ ὑπὸ κακίας κινούμενος,
 εὕρισκει τὸν Θεὸν κατήγορον κατ' αὐτοῦ.

Ὁσίου Ἰσαὰκ

Ἡ ψυχὴ ποῦ μολυνθῆ μὲ τὸν μολυσμὸν τῆς ἁμαρτίας δὲν δύναται
 μὲ ἄλλον τρόπον νὰ καθαρισθῆ καὶ νὰ λάβῃ τὴν πρώτην τῆς ὠραιότη-
 τας, ἐὰν δὲν ὑπομείνῃ πολλοὺς πειρασμοὺς καὶ δὲν εἰσέλθῃ μέσα εἰς τὸ
 χωνευτήριον τῶν θλιψεων.

Ἄγ. Συμεὼν Ν. Θεολόγος

Ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΜΙΛΗΤΟΥΠΟΛΕΩΣ ΙΕΡΟΘΕΟΣ

Ὡς ἐσημειώσαμεν εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος, μετέστη πρὸς Κύριον ὁ ἐν Ἀγίῳ Ὄρει ἡσυχάζων ἐπίσκοπος Μιλητουπόλεως Ἱεροθέος.

Ὁ ἀείμνηστος, ἡλικίας περίπου 80 ἐτῶν, ἀσθενήσας κατὰ τὸν τελευταῖον καιρὸν, μετέβη εἰς Θεσσαλονίκην κατὰ τὰ μέσα παρελθόντος μηνὸς Ἰανουαρίου πρὸς νοσηλείαν καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀπεβίωσεν, ἦτοι τὴν 19ην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμὴν ἐπεσκέπτετο αὐτὸν εἰς τὴν Κλινικὴν Ἀνδρεάδου ὁ μόλις πρὸ ὀλίγου μεταβὰς εἰς Θεσσαλονίκην ἡμέτερος Καθηγούμενος Ἀρχιμ. κ. Σεραφεῖμ.

Αὐθημερὸν εἰδοποιήθη τηλεγραφικῶς ἡ Ἱερὰ Κοινότης τοῦ Ἀγίου Ὄρους ὑπὸ τε τοῦ Παναγιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης καὶ τοῦ Καθηγουμένου ἡμῶν. Ταυτοχρόνως δὲ διὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀργυροκάστρου κ. Παντελεήμονος εἰδοποιήθησαν καὶ οἱ συγγενεῖς τοῦ ἐκλιπόντος ἱεράρχου.

Τὴν πρὸς τὸν Κύριον ἀποδημίαν τοῦ ἐπισκόπου Μιλητουπόλεως, ἀνήγγειλε τηλεγραφικῶς ὁ Παναγιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης καὶ πρὸς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχη.

Μὲ τὴν ἀναγγελίαν τοῦ γεγονότος εἰς Ἅγιον Ὄρος, ἡ Ἱερὰ Κοινότης συνελθοῦσα ἐκτάκτως ἀνέθεσε τὴν ἀντιπροσώπευσιν αὐτῆς κατὰ τὴν κηδεῖαν εἰς τὸν Παναγιώτατον Μητροπολίτην Θεσσαλονίκης καὶ τὸν Καθηγούμενον ἡμῶν, μετὰ τὴν διαπίστωσιν τοῦ ἀδυνάτου τῆς ἐνταῦθα μεταφορᾶς τῆς σοροῦ τοῦ μεταστάντος λόγῳ τῆς κακοκαιρίας.

Ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία ἐψάλη εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἀγίου Δημητρίου προεξάρχοντος τοῦ Παναγιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμονος. Παρέστησαν αἱ ἀρχαὶ τῆς πόλεως, οἱ καθηγηταὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καὶ πλῆθος κόσμου, ἀποδοθεισῶν στρατιωτικῶν τιμῶν ὑποστρατήγου ἐν ἐνεργείᾳ. Ἐπικηδεῖους λόγους ἐξεφώνησαν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀργυροκάστρου καὶ ὁ

καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Βασίλ. Ἰωαννίδης.

Ἐν Καρυαῖς κατὰ τὴν ὥραν τῆς κηδείας ἐκρούοντο πενθίμως οἱ κώδωνες τοῦ ἱστορικοῦ Ναοῦ τοῦ Πρωτάτου. Ἐκ παραλλήλου ἡ Ἱερὰ Κοινότης δι' ἐγκυκλίου αὐτῆς γράμματος ἐγνωστοποίησε τὸ γεγονός εἰς τὰς 20 Ἱερὰς Μονὰς μὲ τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς πρὸς τέλεσιν μνημοσύνων ὑπ' αὐτῶν καὶ ἐγγραφὴν τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐκλιπόντος ἱεράρχου ἐν τοῖς διπτύχοις αὐτῶν.

Τὴν ἀμέσως ἐπομένην Κυριακὴν ἐτελέσθη ὑπὸ τῆς Ἱ. Κοινοτήτος ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ τοῦ Πρωτάτου μνημόσυνον εἰς τὸ ὁποῖον παρέστησαν ἡ Ἱερὰ Κοινότης ἐν σώματι, ὁ Διοικητῆς τοῦ Ἁγίου Ὁρους κ. Κ. Κωνσταντόπουλος μετὰ τῶν ἄλλων Κρατικῶν ἀρχῶν, ὁ Σχολάρχης, οἱ καθηγηταὶ καὶ σπουδασταὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς καὶ πλῆθος μοναχῶν καὶ λαϊκῶν.

Ὁ Διοικητῆς Ἁγίου Ὁρους κ. Κ. Κωνσταντόπουλος, ὁμιλῶν ἐξ ὑπογυίου, εἶπε τὰ ἑξῆς περίπου :

Ἦλθεν ἡ στιγμή ν' ἀποτίσωμεν καὶ ἀπὸ Ἀγιορειτικῆς πλευρᾶς φόρον τιμῆς πρὸς τὸ χρέος τῆς πρὸς τὸν μεταστάντα Ἱεράρχην ἀγάπης, ἐκτιμήσεως καὶ τοῦ σεβασμοῦ, πὸν ἐπέβαλλεν εἰς ὅλους τοὺς Ἀγιορείτας ἢ προσωπικότης τοῦ λιτοῦ Γέροντος.

Ὁ Ἅγιος Μιλητουπόλεως ἀπεδείχθη πράγματι σέμνωμα ἀρχιερέων, ὑπόδειγμα τοῦ καθήκοντος. Ὅλοι τὸν ἐνθυμοῦνται. Ἐκαμον ὅλοι μαζί του ἀγρυπνίας καὶ τὸν ἔζησαν καθὼς ἀκοίμητος διήρχετο ὀλόκληρον τὴν νύκτα εἰς τὸ πόδι, χωρὶς οὔτε στιγμήν νὰ ἐγκαταλίπη τὴν θέσιν του. Ὅ,τι καὶ νὰ εἴπη τις ὡς πρὸς τὴν καρτερίαν του ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν ὕπνον καὶ τὰ φαγητὰ εἶναι ὀλίγον. Οὐδαμῶς ἠνωχλεῖτο ἀπὸ ἐπιθυμίας καλοζωίας. Ἡ ἐγκράτειά του εἶχε μεταβληθῆ εἰς ἀσκητικὴν ἀταραξίαν. Ἐὰν τὸν παρακολουθήσωμεν κατὰ τὰς ἱερὰς ἀγρυπνίας, θὰ ἐλέγομεν ὅτι ἐφαίνετο ὡς νὰ εἶχε ὑπερνικήσει παντελῶς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ὕπνου Ὁ ἐκλιπὼν ὑπῆρξε παράδειγμα ἐλεημοσύνης. Ἀκτῆμων ὡς πραγματικὸς μοναχός, ἀπεχόμενος καὶ πάλιν ἀπεχόμενος καὶ πάντοτε ἑαυτὸν προσφέρων καὶ τοὺς πάντας εὐεργετῶν. Ἐτίμησε τὴν Ἐκκλησίαν. Ὑπῆρξεν ἀφωσιωμένος θεράπων εἰς τὸν Κύριον.

Ὁρμώμενος ἀπὸ τὴν πονεμένην, τὴν ἀλύτρωτον Βόρειον

Ἡπειρον, ἀπὸ τὴν πατρίδα τῆς πατρίδος μας, διῆλθε τὸν βίον αὐτοῦ ἐν αὐστηρότητι καὶ καρτερίᾳ, πάντοτε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐκκλησίας. Ἦτο ἀπὸ τὰ γερά ἐκεῖνα κόκκαλα, ἀπὸ τὴν ζύμην τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ποὺ ἐκράτησαν πάντοτε ὑψηλὰ τὴν Ὁρθοδοξίαν. Ὑπηρετήσεν εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, τὸν Πόντον, τὴν Κορυτσάν, παντοῦ ὅπου τὸν ἐκάλεσαν. Πάντοτε πρῶτος, πάντοτε ὑπογραμμός.

Ποτὲ δὲν ἐλησμόνησε τὰς ὑψηλὰς ἐπιταγὰς τῶν ἀρχαίων Πατέρων τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Τὸν ἠκούσαμεν πολλάκις ὁμιλοῦντα καὶ κηρύττοντα εἰς τὰς ἐορτὰς τῶν Ἱ. Μονῶν. Τὸν εἶδομεν καὶ διαπυρούμενον ἀπὸ τὴν νοσταλγίαν τῆς Μεγάλης Ἰδέας τῆς ἐκπολιτιστικῆς ἀποστολῆς τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Πέρυσιν εἰς τοῦ Φιλοθέου κατὰ τὴν ἐορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τὸν ἠκούσαμεν νὰ ὁμιλῇ διὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ διὰ τὸν πόνον καὶ τοὺς πόθους τοῦ Ἔθνους.

Καὶ ὅτε πρὸ τριῶν ἐβδομάδων τὸν ἐπεσκέφθημεν εἰς τὰ Βουλευτήρια καὶ τὸν εἶδομεν βαρύτερα ἀσθενῆ ἀπέφυγε νὰ εἴπη τι περὶ ἑαυτοῦ καὶ τῆς υγείας του. Πάλιν ὠμίλησε διὰ τοὺς ὁραματισμοὺς καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τοῦ Ἑλληνισμοῦ, διὰ τὸ Ἅγιον Ὄρος, διὰ τὴν Ἐκκλησίαν, διὰ τὴν Πόλιν, διὰ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον. Τὸ ἀσκητικὸν πρόσωπόν του ὡς πάντοτε ἤρεμον καὶ χλωμόν. Ἐδιάβαζε κανεὶς ἐπάνω εἰς αὐτὸ χαραγμένην, τροπὸν τινά, τὴν ἡγεμονίδα τῶν ἀρετῶν, τὴν ὑπομονήν. Διότι δὲν ὑπάρχει τίποτε ἀνώτερον ἀπὸ πνευματικῆς ἀπόψεως ἀπὸ τὴν ὑπομονήν εἰς τὴν ἀσθένειαν. Πολλὰ ἡμερονύκτια ἐκάθητο ἐκεῖ εἰς μίαν καρέκλαν χωρὶς νὰ εὐρίσκη ὕπνον ὁ καρτερικὸς Γέρων....

Ὁ Δεσπότης, τὸν ὁποῖον ὅλοι οἱ Ἄγιορεῖται τὸν ὠνόμαζον ἰδικόν των, ἀνῆκεν εἰς τὴν πατριάν τῶν εὐσεβῶν ἐκείνων τέκνων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ποὺ ἐσυνήθιζον πάντοτε νὰ ὑπηρετοῦν.

Ὁ Ἅγιος αὐτὸς Γέρων ἐπολλαπλασίασε τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῷ τάλαντον, ἀποδείξας ἑαυτὸν καρποφόρον ἐργάτην εἰς τὸν ἀμπελῶνα ὃν ἐφύτευσεν ἡ Δεξιὰ τοῦ Κυρίου.

Ὅποιας ὑπηρεσίας προσέφερεν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος εἶναι εἰς πάντας γνωστόν.

Καὶ ὁ κ. Διοικητῆς ἔκλεισε τὸν ἐπιμνημόσυνον λόγον ὡς ἑξῆς.

Πατέρες, ἄς ὑψώσωμεν νῦν τὸ βλέμμα διὰ ν' ἀποχαιρετήσωμεν τὴν γενναίαν ψυχὴν τοῦ καλοῦ Γέροντος ἵταμένην μετὰ τῶν ἀγγέλων πρὸς τὴν Ἄνω Ἱερουσαλὴμ καὶ ἄς βοήσωμεν.

Ἄγιε Γέροντα, ἀπέστης ἀφ' ἡμῶν. Ὁ Τόπος αἰσθάνεται ἑαυτὸν οἰονεὶ ἀπωροφανισμένον. Ἀλλὰ ἐκεῖ ὅπου ὑπάγεις, μὴν λησμονήσης τὸ Ἅγιον Ὄρος εἰς τὸ ὁποῖον ἔζησες, ὑπηρετῶν μίαν δλόκληρον εἰκοσιπενταετίαν. Μὴν λησμονήσης νὰ ἰκετεύης τὸν Κύριον τῶν Δυνάμεων ἵνα ἐπιβλέπη ἐξ Οὐρανοῦ καὶ καταρτίζη τὸ περιβόλι αὐτό, τὸ ὁποῖον ἐφύτευσεν ἡ Παναγία.

Τοῦ καρτερικοῦ καὶ ἀπερίττου Γέροντος, τοῦ τόσας ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Ὄρος τὸ Ἅγιον προσενεγκόντος, τοῦ πράγματι ὡς μοναχοῦ τὸν βίον αὐτοῦ βιώσαντος Ἁγίου Μιλητουπόλεως κυροῦ Ἱεροθέου τοῦ Ἁγιορείτου αἰωνία ἡ μνήμη!!

Ὁ μεταστάς κατήγετο ἐκ Πρεμετῆς Β. Ἡλείου καὶ ἐσπούδασε εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τῆς Χάλκης.

Ἀποφοιτήσας τῆς Σχολῆς ἐν ἔτει 1907 προσελήφθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Τραπεζοῦντος καὶ μετέπειτα Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κωνσταντίνου τοῦ ΣΤ' παρὰ τοῦ ὁποίου καὶ προήχθη εἰς ἐπίσκοπον.

Ὁ ἐπίσκοπος Μιλητουπόλεως προσέφερε μεγίστας Ἐκκλησιαστικὰς καὶ Ἐθνικὰς ὑπηρεσίας ὡς Πατριαρχικὸς ἀπεσταλμένος ἐν Κορυθαῖ, ἐξ ἧς ἐκδιωχθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀλβανῶν ἀπεσύρθη εἰς τὸν ἱερὸν ἡμῶν τόπον πρὸς ἡσυχίαν καὶ ἀσκήσιν, πρῶτον μὲν εἰς τὸ ἐρημητήριον τοῦ ἀειμνήστου Πατριάρχου Ἰωακείμ τοῦ Γ' τὸν Μυλοπόταμον καὶ βραδύτερον εἰς τὰ Βουλευτήρια παρὰ τὴν Ἱ. Σκήτην τῆς Ἁγίας Ἄννης.

Ἐπῆρξεν οὐχὶ μόνον ἀσκητής, ἀλλ' εἰς ἄκρον ταπεινόφρων καὶ ἀκτῆμων. Ἡ μόνη ὑπ' αὐτοῦ ἐγκαταλειφθεῖσα περιουσία ἦτο ἐν Ἅγιον Δισκοπότηρον, δωρηθὲν ὑπὸ τῶν κληρονόμων του εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν τοῦ Πρωτάτου, μία σκαλιστὴ εἰκὼν δωρηθεῖσα καὶ αὐτὴ εἰς τὸ Κυριακὸν τῆς Ἱ. Σκήτης Ἁγίας Ἄννης, μία ἐτέρα σκαλιστὴ εἰκὼν τὴν ὁποίαν ὁ ἀείμνηστος προώριζε διὰ τὴν Α. Β. Ἐψηλότητα τὸν Διάδοχον Κωνσταντῖνον καὶ τροφίμᾳ τινι διανεμηθέντα εἰς τοὺς ἀπόρους ἐρημίτας μοναχοὺς.

Ὁ ἐκλιπὼν ὑπῆρξε θερμὸς φίλος τοῦ ἡμετέρου Κοινοβίου εἰς τὸ ὁποῖον, ἐκτὸς τῶν μεγάλων ἐορτῶν κατὰ τὰς ὁποίας προσεκαλεῖτο, προσήρχετο ἀπρόσκλητος καὶ ἐλάμβανε μέρος χοροστατῶν εἰς τὰς ἱεραῖς ἀκολουθίας καὶ θ. λειτουργίας διαφόρων ἄλλων ἐορτῶν.

Τὸ Ἅγιον Ὄρος μὲ τὴν ἀναχώρησιν διὰ τὴν αἰωνιότητα τοῦ καλοκαγαθίου Γέροντος Ἱεροθέου ἐστερήθη μιᾶς μεγάλης ἀσκητικῆς φυσιογνωμίας. Εἴη αὐτοῦ ἡ μνήμη αἰωνία!!

Η ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ ΕΝ ΤΗ ΑΘΩΝΙΑΔΙ ΣΧΟΛΗ

Ἐωρτάσθη καὶ πάλιν ἐφέτος ἡ ἐορτὴ τῶν τριῶν μεγάλων τῆς Ἐκκλησίας φωστήρων, εἰς τὴν Σχολὴν μας μεγαλοπρεπῶς.

Μὲ κάθε δυνατὴν φροντίδα καὶ ἐπιμέλειαν οἱ μαθηταὶ εἶχον ἀγωνισθῆ νὰ στολίσουν καὶ νὰ καλλωπίσουν τὴν Σχολὴν, παρὰ τὰς δυσκολίας ποὺ ἐπαρουσιάζοντο ἀπὸ τὴν μεγάλην ποσότητα τῆς χιόνος ἢ ὁποία ἐνεπόδιζε τὴν μεταφορὰν τῶν ἀπαιτουμένων.

Ἄφ' ἐσπέρας ἐτελέσθη εἰς τὸ παρεκκλήσιον τῆς Σχολῆς μέγας ἐσπερινός, τὴν δὲ πρωΐαν ἡ ἀκολουθία καὶ ἡ θ. λειτουργία, τὴν ὁποίαν παρηκολούθησαν ὁ Διοικητὴς Ἄγ. Ὁρους κ. Κωνσταντόπουλος μετὰ τῆς ἀκολουθίας του, ἡ Σεβαστὴ Ἐφορία τῆς Σχολῆς ὁ Διοικητὴς τῆς Χωροφυλακῆς Ἄγ. Ὁρους, ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἱ. Κοινότητος κ.ἄ.

Μετὰ τὸ τέλος τῆς θ. λειτουργίας, ἐπηκολούθησε μικρὰ διακοπὴ καὶ περὶ τὴν 10ην ὥραν οἱ μαθηταὶ συνεκεντρώθησαν εἰς τὴν ἐν τῇ Σχολῇ αἰθούσῃ τῶν τελετῶν ὅπου μετ' ὀλίγον προσῆλθον ἅπασαι αἱ ἀρχαὶ τοῦ Ἱ. ἡμῶν τόπου καὶ πλήθος μοναχῶν καὶ λαϊκῶν ἐκ τῶν πέριξ τῶν Καρυῶν.

Οἱ μαθηταὶ ἔψαλαν τὸ Ἀπολυτίκιον τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν κατόπιν τοῦ ὁποίου ὠμίλησεν ἐκ μέρους τῶν μαθητῶν ὁ μαθητὴς τῆς ΣΤ' τάξεως μοναχὸς Χρυσόστομος Κουτλουμουσιανὸς εἰπὼν τὰ ἑξῆς:

« Ὡσὰν φωτεινὰ μετέωρα προβάλλουν σήμερον εἰς τὸ οὐράνιον στερέωμα οἱ τρεῖς μεγάλοι φωστῆρες τῆς Ἐκκλησίας, συγκαλοῦντες πάντας ἡμᾶς πρὸς μυστικὴν εὐωχίαν. Δεῦτε λοιπὸν συνευφρανθῶμεν καὶ ἡμεῖς ἐκ τῆς πνευματικῆς τραπέζης, τὴν ὁποίαν παραθέτουν ἐνώπιον πάντων ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ὄλων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἐπιθυμοῦν νὰ γευθῶν ἀπὸ τὰ νάματα τῆς κατὰ Χριστὸν Παιδείας, ὄλων ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἐπιθυμοῦν νὰ ἀκολουθήσουν τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς, ὄλων ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἐπιθυμοῦν νὰ ἀφιερῶσουν ἑαυτοὺς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐκκλησίας.

Ὅποیان πτυχήν τῆς ζωῆς των καὶ ἂν ἐρευνήσῃ κανεὶς θὰ μείνῃ ἐκστατικὸς ἐνώπιον τοῦ ψυχικοῦ των μεγαλείου. Διότι ἀφομοιώσαντες ἐν ἑαυτοῖς τὴν χριστιανικὴν ἀλήθειαν καὶ τὰς ὡραιότητας τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ, ἀνεδειχθησαν ἀληθῆ τῆς Ἐκκλησίας ἐγκαλλωπίσματα ἔργῳ καὶ λόγῳ καὶ διδάσκαλοι τῆς ἀνθρωπότητος. Τό φῶς αὐτῶν ἔλαμψεν ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ εἰς βίον Χριστομίμητον, εἰς πνευματικὴν δρᾶσιν ἀνυπέροβλητον. Καὶ ὑπὸ τὰς ἐμπνεύσεις τῆς εὐσεβοῦς παιδείας, ἐγένοντο ἔργαται τοῦ καλοῦ τοῦ κοινοῦ καλοῦ, καὶ ἐδοξάσθη ἐν αὐτοῖς ὁ πατήρ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Ἡ πρὸ τῶν σήμερον ἐορταζομένων ἀγίων ἐποχὴ ἦτο ἐποχὴ δυσμενῆς διὰ τὴν Ἐκκλησίαν. Ἦτο ἐποχὴ τῶν διωγμῶν, ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ αἵρεσις καὶ ἡ πλάνη ἐλυμαίνοντο τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ. Εἶχε λοιπὸν Αὕτη μεγίστην ἀνάγκην ὑπερασπίσεως.

Καὶ ἰδοὺ ἀνατέλλουν οἱ τρεῖς παμμέγιστοι φωστῆρες, οἵτινες ἀναλαβόντες εἰς τὰς χεῖρας των τὸ πηδάλιον τοῦ κλυδωνιζομένου σκάφους τῆς Ἐκκλησίας ἐν μέσῳ τρικυμιῶν καὶ καταγιγίδων τὸ ὠδήγησαν εἰς λιμένα ἀσφαλῆ.

Ὁ Μέγας Βασίλειος ἀναφανεὶς εἰς τὴν Καισάρειαν τῆς Καππαδοκίας, πρῶτος ἐφώτισε τὸν κόσμον μὲ τὸ λαμπρὸν τῆς σοφίας καὶ τῆς ἀρετῆς του φῶς. Ἀνατραφεὶς ὑπὸ τὰς φροντίδας τῆς Μητρὸς του Ἐμμελείας καὶ ἀναπτύξας τὰ πνευματικὰ χαρίσματα, μὲ τὰ ὁποῖα ἐπροικίσθη ἀπὸ τὴν Θεῖαν Πρόνοιαν, ἀνεδείχθη ὑπέρμαχος προστάτης τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ὁ δεύτερος, ὁ Γρηγόριος, γεννηθεὶς ἐν Ἀριανζῶ τῆς Καππαδοκίας, μετὰ τὰς ἐγκυκλίους ἐν τῇ πατρίδι του σπουδᾶς, μετέβη εἰς τὰς Ἀθήνας τὸν ἀνθῶνα τοῦτον τοῦ πολιτισμοῦ καὶ ὡς ἄλλη μέλισσα ἀπομυζᾷ ἀπὸ τὰ ἄνθη τῆς παιδείας μόνον τοὺς γλυκεῖς αὐτῶν χυμοὺς πρὸς καλλιέργειαν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ Πνεύματός του.

Ἀλλὰ καὶ αἱ « Συριαδες Ἀθηναί » δὲν ὑστέρησαν, προσέφερον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐκκλησίας τὸν Μέγαν Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον. Οὗτος ἀνατραφεὶς ὑπὸ τὴν αὐστηρὰν ἐπίβλεψιν τῆς ἐναρέτου μητρὸς του Ἀνθούσης καὶ τυχῶν ὅλως ἐξαιρετικῆς φροντίδος εἰς τὴν παιδείαν του, ἀνεδείχθη ἡ χρυσήλατος σάλπιγξ τῆς Ἐκκλησίας, ἡ πηγὴ ἡ ἀκένωτος ἐκ τῆς ὁποίας ἔρρευσαν ποταμοὶ ὕδατος ζῶντος.

Καὶ οἱ τρεῖς παρὰ τὴν μεγάλην των ἀξίαν, τὴν ἀφθαστον ἀρετὴν καὶ μόρφωσίν των, ἦσαν ἀνιδιοτελεῖς καὶ ταπεινοί. Τὰ ἀξιώματα μὲ τὰ ὁποῖα τοὺς ἐτίμησεν ἡ Ἐκκλησία τὰ ἔλαβον « οὐ κλέψαντες αὐτά, οὐδ' ἀρπάσαντες, οὐδὲ διώξαντες τὴν τιμὴν, ἀλλ' ὑπὸ τῆς τιμῆς διωχθέντες, οὐδ' ἀνθρωπίνην χάριν, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ καὶ θεῖαν δεξάμενοι ».

Μὲ τὴν ζωὴν καὶ τὸ παράδειγμά των διήνοιξαν τὴν λεωφόρον τῆς ζωῆς, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἀκολουθῇ πᾶς χριστιανός. Καὶ δὲν μᾶς ἐδίδαξαν μόνον πῶς νὰ ζῶμεν ἐν Χριστῷ, ἀλλὰ καὶ πῶς νὰ ἀποθνήσκωμεν διὰ τὸν Χριστόν. « Πῦρ καὶ ξίφος καὶ θῆρες καὶ τὰς σάρκας τέμνοντες ὄνυχες, τρυφὴ μᾶλλον ἡμῖν εἰσὶν ἢ κατάπληξις ... ἀκουέτω τοῦτο καὶ βασιλεύς » βροντοφωνεῖ ὁ οὐρανοφάντωρ Βασίλειος. « Καὶ τὰ φοβερὰ τοῦ κόσμου ἐμοὶ εὐκαταφρόνητα καὶ τὰ χριστὰ καταγέλαστα » λέγει ὁ θεῖος Χρυσόστομος.

Ἡ ζωὴ παντὸς χριστιανοῦ, πολὺ δὲ περισσότερον παντὸς κληρικοῦ, πρέπει νὰ εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου ἀφιερωμένη εἰς τὴν ὑπηρε-

σίαν τῆς Ἐκκλησίας, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν μεγάλων καὶ ὑψηλῶν ιδεωδῶν τὰ ὁποῖα ἐξευγενίζουσι τὸ πνεῦμα καὶ ἀναβιβάζουσι τὴν ψυχὴν εἰς τὰ ὑπερκόσμια.

Ἄλλ' ἐὰν οἱ λοιποὶ χριστιανοὶ αἰσθάνονται ἐπιτακτικὴν τὴν ἀνάγκην, νὰ ἀποδίδουσι δόξαν καὶ τιμὴν εἰς τοὺς ὑπὲρ πάντα ἄλλον κοπιᾶσαντας ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν πίστεως, οἱ Μοναχοὶ ἔχουσι ἔτι μεγαλυτέραν ὑποχρέωσιν νὰ πράττουσι τοῦτο. Διότι ὄχι μόνον ἐξύμνησαν τὸν Μοναχισμόν τὰ πάγχρυσά στόματά των, ὄχι μόνον τὸν ἐσυστηματοποίησαν καὶ τὸν ἀνεβίβασαν εἰς ὕψος περιωπῆς, ἀλλὰ καὶ τὸν ἠγάπησαν πραγματικῶς καὶ τὸν ἐζήσαν ὅσον ὀλίγοι καὶ δὲν θὰ ἐγκατέλειπον οὔτε τὴν προσφιλεῖ των ἔρημον, οὔτε καὶ τὴν ἀσκησιν, ἐὰν αἱ ἀνάγκαι τῆς Ἐκκλησίας δὲν καθίστων ἀπαραίτητον τὴν παρουσίαν των εἰς τὰς πόλεις μεταξὺ τῶν χριστιανῶν.

Ἔγιναν τὰ αἰώνια πρότυπα ὄλων ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἐπιθυμοῦν νὰ ἀκολουθήσουσι τὴν ἀγγελικὴν ζωὴν, τὴν ζωὴν τὴν μοναχικὴν, διὰ νὰ δυνηθοῦν νὰ ἀνέλθουσι τὴν κλίμακα τῆς ἠθικῆς τελειώσεως.

Καὶ δι' ἡμᾶς λοιπὸν τοὺς μαθητὰς τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς, οἱ ὁποῖοι ἐγκατελείψαμεν τὸν κόσμον καὶ ἐνεδύθημεν τὸ τετιμημένον ἔνδυμα τοῦ μοναχοῦ, πρέπει νὰ γίνουσι τὰ φωτεινὰ παραδείγματα δι' ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς μας. Πρέπει νὰ τοὺς μιμηθῶμεν εἰς τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν παιδείαν, εἰς τὴν ἀγάπην πρὸς τὰ μοναχικὰ ιδεώδη, εἰς τὸ θάρρος καὶ τοὺς ἀγῶνας διὰ τὴν ἐπικράτησιν τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀληθείας, ὡς καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην ὠραίαν ἐκδήλωσιν. Διότι τότε μόνον θὰ ἐπιτύχωμεν καὶ ἡμεῖς νὰ πραγματοποιήσωμεν τοὺς σκοποὺς, τοὺς ὁποῖους ἐπιδιώκομεν εἰς τὴν ζωὴν μας.

Σκληρὸς καὶ δύσκολος ὁ ἀγῶν. ὅταν μάλιστα δι' αὐτοῦ ἐπιδιώκεται ἡ πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ ἐξύψωσις. Ὅμως μόνον οἱ ἀγωνιζόμενοι μὲ θάρρος καὶ μὲ αὐταπάρνησιν ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς νομιμότητος, δικαιοῦνται τοῦ στεφάνου τῆς δικαιοσύνης. Ἄλλως τε ὅσοι ἔχουσι ἀποφασίσει νὰ βαστάσουσι εἰς τοὺς ὤμους των τὸν σταυρὸν καὶ νὰ ἀκολουθήσουσι τὴν στενὴν καὶ τεθλιμμένην ὁδὸν τοῦ εὐαγγελίου, θὰ πρέπει νὰ ἔχουσι ὑπ' ὄψιν τους ὅτι θὰ συναντήσουσι καὶ δυσκολίας· δὲν θὰ πρέπει ὅμως ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει νὰ ἀποθαρρύνωνται καὶ νὰ ἐγκαταλείπουσι τὸν ἀγῶνα. Θὰ πρέπει νὰ μάχωνται μέχρι τῆς νίκης καὶ νὰ ἀναφωνοῦν καὶ αὐτοὶ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἔλεγε καὶ ὁ Χρυσορρήμων Ἰωάννης «Χριστὸς μετ' ἐμοῦ καὶ τίνα φοβηθήσομαι; κἂν κύματα κατ' ἐμοῦ διεγείρονται, κἂν πελάγη, κἂν ἀρχόντων θυμοί, ἐμοὶ πάντα ταῦτα ἀράχνης ἐντελέστερα».

Ἀκολουθῶσι οἱ μαθηταὶ ἔφαλλον καὶ πάλιν διάφορα τροπάρια τῶν Ἁγίων ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ καθηγητοῦ τῆς μουσικῆς πατρὸς Μελετίου καὶ ὁ φιλόλογος καθηγητὴς κ. Δάλλας ἐξεφώνησε τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας, τοῦ ὁποῖου δυστυχῶς παρ' ὅλας τὰς

προσπαθείας καὶ παρακλήσεις μας, δὲν ἠδυνήθημεν νὰ λάβωμεν ἀντίγραφον, προσκρούσαντες εἰς ταπεινοφροσύνην τοῦ κ. καθηγητοῦ. Πάντως ἐν ἀρχῇ ἀνέπτυξε τοὺς λόγους δι' οὓς οἱ τρεῖς οὗτοι τῆς Ἐκκλησίας Ἱεράρχαι θεωροῦνται οἱ κατ' ἐξοχὴν ἐκπρόσωποι τοῦ Ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ Ἐν συνεχείᾳ δὲ ἐξῆρε τὴν ἐνεργὸν καὶ ζῶσαν αὐτῶν εἰς τὸν Θεὸν πίστιν, τὴν μετ' αὐταπαρνήσεως διάθεσιν ἑαυτῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐκκλησίας, τοὺς σθεναροὺς αὐτῶν ἀγῶνας πρὸς πᾶσαν κατεῦθυνσιν διὰ τὴν ὀρθὴν ἐπίλυσιν τῶν ἀναφυομένων θρησκευτικῶν ζητημάτων, τὴν μετὰ θέρμης ἐπέμβασιν των εἰς τὰ τῆς κοινωνίας ζητήματα καὶ δὴ εἰς τὰ τῆς διαπλάσεως τῆς νέας κοινωνίας ἐπὶ τῶν χριστιανικῶν ἰδανικῶν, τὴν ἀνιοδιοτελή καὶ φιλόανθρωπον δρᾶσιν των, τὴν ἀρτίαν αὐτῶν κατάρτησιν ἀπὸ ἑλληνικῆς φιλολογικῆς καὶ φιλοσοφικῆς μορφώσεως, τὴν ὀρθὴν τῶν πραγμάτων ἀντίληψιν ἀξιολογήσασαν τὰ γήϊνα καὶ τὰ ἐπουράνια ἀγαθὰ, τὰ ἀγνὰ τῆς φιλολατρίας των αἰσθήματα, τὸ ὑπέροχον τούτων ἦθος καὶ τὴν βαθεῖαν συναίσθησιν τῆς κοινωνικῆς των ἀποστολῆς πρὸς συναντίληψιν τῶν συνανθρώπων των.

Ἡ πολισχιδῆς των δρᾶσις καὶ αἱ ὑπηρεσίαι των, τὰς ὁποίας προσέφερον οὗτοι εἰς τὴν κοινωνίαν, εἶπεν ὁ ὁμιλητής, κατέστησαν τούτους φάρους φαεινοὺς τῆς χριστιανωσύνης καὶ τῆς ἑλληνοχριστιανικῆς παιδείας, ἀληθεῖς προστάτας καὶ πρότυπα μιμήσεως.

Τὴν τελετὴν ἐπεσφράγισαν οἱ μαθηταὶ ᾄδοντες τὸν παιᾶνα τοῦ Ἄθωνος καὶ τὸν Ἐθνικὸν ὕμνον, προσεφέρθησαν κατόπιν ἀναψυκτικά καὶ οὕτω ἔλαβε πέρας ἡ τελετή.

Μετὰ δῖωρον παρετέθη γεῦμα εἰς τὴν κοινὴν τράπεζαν ὅπου παρεκάθησαν μετὰ τῶν μαθητῶν, Σχολάρχου καὶ καθηγητῶν, ἅπασαι αἱ πολιτικαὶ ἀρχαὶ τοῦ Ἰ. ἡμῶν τόπου καὶ σύσσωμος ἡ Ἰ. Κοινότης.

Οὕτω ἔληξεν ἡ ἑορτὴ ἀφήσασα εἰς ἡμᾶς τὰς καλυτέρας ἀναμνήσεις.

Ἄ.

Μαθητῆς Ἀθωνιάδος

Σωκράτης Τριανταφύλλης

Ὅπως τὸ πτηνὸν δὲν δύναται νὰ πετάξῃ μὲ μίαν μόνον πτέρυγα, οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ δὲν δύναται νὰ προκόψῃ εἰς τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, ἐὰν εἶναι δεδεμένη εἰς ἓν τῶν τοῦ κόσμου πραγμάτων.

Ἐοσίου Ἠσαΐου

Σ Κ Ε Ψ Ε Ι Σ

Ὁ Ἀσκητισμός.

Πᾶς ἄνθρωπος ἐπιθυμῶν νὰ διατηρήσῃ ἐν ἑαυτῷ τὴν ἡγεμονίαν τοῦ πνεύματος καὶ μὴ καταστῆ ἄθυρμα τῶν κατωτέρων ὁρμῶν καὶ ἐξομοιωθῆ τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις, ὀφείλει νὰ ὑποβάλλεται εἰς πνευματικὰς ἀσκήσεις, τούτέστι νὰ εἶναι ἀσκητικός. Ὁ ἀσκητισμός, ὅστις παρατηρεῖται εἰς πάντα τὰ θρησκευόμενα, παλαιὰ καὶ νέα, διὰ τοὺς χριστιανούς εἶναι καθήκον καὶ ἔχει τὰς ρίζας του εἰς αὐτὴν τὴν Καινὴν Διαθήκην (Ματθ. δ.΄ 2, στ.΄ 16, Α΄ Κορ. θ.΄ 27).

Σφάλουσιν ὅθεν ὅσοι δι' ἐντυπωσιακούς λόγους καταφέρονται κατὰ τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων (προσευχῶν, ἀγρυπνιῶν νηστειῶν κ. τ. τ.) καὶ ξενίζονται, διότι ἡμεῖς οἱ Μοναχοὶ ἐν μέσῃ νυκτὶ ἐγειρόμεθα διὰ νὰ δοξολογήσωμεν τὸν Κύριον (ὑπάρχει ἀνώτερον ἔργον τῆς δοξολογίας τοῦ Κυρίου;) καὶ τιθασσέσωμεν τὰς ζωώδεις ὁρμάς. Εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀναπτυχθῆ πνευματικὸς βίος ἐκεῖ ἐνθα πιαίνεται τὸ σῶμα καὶ δουλεύει εἰς αὐτὸ ὁ ἄνθρωπος καὶ ὡς παρετήρει καὶ ὁ ἀσκητικώτατος καί, κατὰ τὸν Ἰουστίνον τὸν φιλόσοφον καὶ μάρτυρα, πρὸ Χριστοῦ χριστιανὸς Σωκράτης ὁ Ἀθηναῖος «τίς οὐκ ἂν ταῖς ἡδοναῖς δουλεύειν αἰσχυρῶς διατεθῆ καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν;» (Ξενοφ. Ἀπομ. Α. 5.)

Οἱ μεγάλοι ἐν Μοναστηρίοις ἢ τῷ κόσμῳ ἦσαν καὶ μεγάλοι ἀσκηταί. Ὁ ἀγιώτατος καὶ σοφώτατος Μ. Βασίλειος ἐκοιμᾶτο ἄνευ κλίνης καὶ ὁ Χρυσόστομος ἠσκήτευσεν μόνος ἐπὶ τριετίαν ἐν σπηλαίῳ. Εὐστόχως ἐπ' αὐτοῦ νεώτερος ἐκκλησιαστικὸς συγγραφεὺς σημειοῖ τὰ ἑξῆς: «τὸ γεγονός ὅτι ὅλοι οἱ πατέρες καὶ διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας ὑπῆρξαν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον ἀσκηταί, ἀποδεικνύει ὅτι δὲν θὰ ἀνεδεικνύοντο ὅποιοι ἐξέλαμψαν ἄνευ τοῦ τρόπου τούτου τῆς αὐστηροτάτης ζωῆς. Αἱ σφοδρότεροι κλίσεις τῆς σαρκὸς δὲν δύνανται νὰ κατανηκθῶσιν ἐν τῇ ἀγαμίᾳ μὲ δίκαιαν κοσμικὴν καὶ μὲ ἀναπαύσεις ἔστω καὶ ἀπὸ τὰς συνήθεις. Διὰ νὰ νικᾷ τὸ πνεῦμα καὶ διὰ νὰ καταβάλλωνται οἱ πειρασμοί, πρέπει οἱ σαρκικοὶ οἱστροὶ νὰ δαμάζωνται· πρὸς τοῦτο δὲ διὰ τὸν μοναχὸν ἰδίᾳ καὶ τὸν ἱερομόναχον, τὸν ἀποκεκλεισμένον ἀπὸ τὴν παραμυθίαν τοῦ γάμου, κατὰ τὴν χρυσοστομικὴν ἔκφρασιν, προσαπαιτεῖται ταλαιπωρία τις καὶ ὑπερβολικωτέρα στέργησις τῆς σαρκὸς. Ἴδου διατι ὁ Χρυσόστομος ἔκρινεν ἀπαραίτητον νὰ ὑποβληθῆ εἰς τὰς ἀσκήσεις τῶν ἐρημιτῶν καὶ ἰδοὺ τίνος ἕνεκα συνηγόρησε μετὰ τόσης θερμότητος καὶ ἐνθουσιασμοῦ ὑπὲρ τῆς ζωῆς των».

Ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ ἀσκητισμοῦ τῆς μεγάλης μορφῆς τῶν νεωτέρων χρόνων Ἰωσαεὶμ Γ' πόσα δὲν διηγεῖται ὁ Μυλοπόταμος; Ἀσκητικοὶ

λοιπὸν πρέπει νὰ εἴμεθα διὰ νὰ προοδεύωμεν πνευματικῶς καὶ γνωρίσωμεν τὸν ἑαυτὸν μας, διότι ὡς παρατηρεῖ διαπρεπῆς Ἑλλην παιδαγωγὸς καθηγητῆς τοῦ Ἀθηνῆσι Πανεπιστημίου «μόνον ἂν διάγη τις βίον ἐλλόγως ἀσκητικόν, εἶναι δυνατὸν νὰ λαμβάνη ἐπίγνωσιν τῆς σημασίας καὶ τῆς δυνάμεως τῆς ἐσωτερικῆς αὐτοῦ φύσεως» (Σ. Καλλιάρφα τὸ σπουδαιότατον τῶν παιδαγωγικῶν προβλημάτων τῆς σήμερον. Ἀθῆναι 1955 σελ. 6).

Παράλειψις.

Μεταξὺ τῶν Ἀγίων τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν γυναικῶν ἐξέχουσιν θέσιν, ἵνα μὴ εἴπωμεν τὴν πρώτην, κατέχει ἡ τὴν 25 Ἰουλίου τιμωμένη Ἀγία Ὀλυμπιάς. Ἡ ὑπέροχος αὕτη γυνή, ἡ ἐξ αὐτοκρατορικοῦ γένους καταγομένη, διεκρίθη διὰ τὴν ἀρίστην χρῆσιν τοῦ πολλοῦ αὐτῆς πλούτου, διὰ μεγάλην ἱεραποστολικὴν καὶ κοινωνικὴν δραστηριότητα, διὰ ἀσκητικὴν ζωὴν, διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀρετῶν αὐτῆς πρὸ τῶν ὁποίων ἔστη μετὰ θαυμασμοῦ ὁ συνεργάτης αὐτῆς Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος καὶ τὴν ἐγκωμίασε διὰ τῶν θαυμασιῶν αὐτοῦ 17 ἐπιστολῶν. Καὶ ὅμως κατὰ τοὺς διαρρησάντας 15 αἰῶνας δὲν εὐρέθη εἰς ὑμνογράφος διὰ νὰ συντάξῃ Ἀκολουθίαν εἰς τὴν πρότυπον ταύτην τῶν χριστιανῶν γυναικῶν Ἑλληνίδα καὶ Ἀγίαν, δι' ἧς καὶ ἐν τοῖς μηνιαίοις σημειοῦται ἀπλῶς ἡ μνήμη τις κατατασσομένη εἰς τὴν τετάρτην καὶ τελευταίαν τάξιν.

Μήπως ὅμως ὑπάρχει ἀκολουθία εἰς τὸν «Πίνδαρον τῆς ἐκκλησιαστικῆς ποιήσεως» Ρωμανὸν τὸν μελωδόν, τὸν «πάνσοφον καὶ πατέρα παμμακάριστον» Ἀνδρέαν τὸν Κρήτης, ἢ τὸν Κοσμάν τὸν Μαΐουμᾶ, τὸν κατὰ Σουΐδαν «πνέοντα μουσικὴν ὅλως τὴν ἐναρμόνιον»; Οὗτοι πάντες ἐκόσμησαν τὴν λατρείαν τῆς Ἐκκλησίας μὲ πλῆθος ὕμνων καὶ πολλοὺς ἀγίους ὕμνησαν, οὐδεὶς ὅμως τῶν μεταγενεστέρων ὑμνογράφων ἔγραψέ τι ἐγκώμιον δι' αὐτοῦς. Εἶναι μία παράλειψις, μία ὀφειλή, ἡ σύνταξις Ἀκολουθιῶν εἰς τοὺς Ἁγίους τούτους καὶ δὴ εἰς τὴν Ἀγίαν Ὀλυμπιάδα, ἧς ἡ μνήμη ἔδει πανηγυρικῶς νὰ ἀγῆται, ἵνα ὑποδεικνύῃ εἰς τὰς συγχρόνους Ἑλληνίδας ποῦ ἔγκειται ἡ ἀξία τῆς γυναικὸς καὶ ἡ ὑστεροφημία αὐτῆς. Ὁ ἔχων τὸ τάλαντον τῆς ὑμνογραφίας, δόκιμος ὑμνογράφος τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀγαπητὸς ἀδελφὸς Γεράσιμος Μικραγιαννανίτης, ἃς ἀποτίσῃ τὴν ὀφειλὴν τῶν προκατόχων αὐτοῦ συντάσσων Ἀκολουθίαν πρὸς τιμὴν τῆς Ἀγίας ταύτης καὶ τῶν ἄλλων καὶ δόξαν τοῦ Κυρίου.

Ἀξιομίμητον παράδειγμα.

Βλέποντες πολλάκις εἰς ξένα περιοδικὰ ἀξιόλογα βιβλία ἀρχιερέων τῶν ἑτεροδόξων Ἐκκλησιῶν, διερωτώμεθα διατί καὶ οἱ ὑπὲρ τοὺς ἑβδομήκοντα ἡμέτεροι ἀρχιερεῖς, οἱ ἔχοντες μὲν ῥωσικὴν, εὐκαιρίαν, οἰκονομικὰ μέσα, δὲν μᾶς παρουσιάζουσι τοιαύτας ἐκπλήξεις. Ἡ ἀπάντησις ἐδόθη, ὅταν τυχαίως περιήλθεν εἰς χεῖρας μας τὸ ὑπὸ τοῦ διαπρεποῦς ἱεράρχου Ἁγίου Λήμνου κ. Διονυσίου ἐκδοθὲν βιβλίον «ὁ πιστὸς οἰκονόμος». Ὁ Ἅγιος Λήμνος διὰ τοῦ ἔργου αὐτοῦ τούτου, ὡς καὶ τῶν τούτου προσηγη-

θέντων, ἂν μὴ ἀπατώμεθα ἐπὶ ἄλλων, προσφέρει ἀξιόλογον ὑπηρεσίαν εἰς τὸν ἱερόν ἡμῶν κληρον. «Ὁ πιστὸς οἰκονόμος» ἀποτελεῖ ἐγκόλιον τοῦ κληρικοῦ, ἵνα «πληροφορήσῃ» τὴν διακονίαν του. Περιέχει ὅ,τι πρέπει νὰ γνωρίζῃ διὰ νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὸ βαρὺ ἔργον τῆς ποιμαντορίας ψυχῶν. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἄλλο βιβλίον τοῦ ἰδίου συγγραφέως «κοντὰ στὸ ἀγροτόπαιδο» εἶναι ἐξ ἴσου σπουδαῖον.

Ὅτως ὁ Ἅγιος Λήμνου συνεχίζει τὴν παράδοσιν τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καὶ Ἑλλήνων ἀρχιερέων παρωχημένων ἐποχῶν, οἵτινες οὐ μόνον διὰ τοῦ λόγου, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς γραφίδος, ὑποδόμουν τοὺς πιστοὺς ἐν Χριστῷ καὶ προηγὸν τὰ θεολογικὰ γράμματα καὶ διδάσκει ὅτι καὶ οἱ ἡμέτεροι ἀρχιερεῖς δὲν ὑστεροῦσι τῶν ξένων εἰς τὸ ἔργον τοῦτο, ἔστω καὶ εἰς μικρὰν κλίμακα. Εὐχόμεθα τὸ παραδείγμα του νὰ εὕρῃ μιμητὰς καὶ ἄλλους ἁγίους ἀρχιερεῖς.

«Ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα».

Ὁ μέγας τῶν Ἐθνῶν Ἀπόστολος Παῦλος ἀναφέρων τὰ ὅσα οἱ ἐθνικοὶ κακὰ ἔργα ἔπραξαν καὶ ἐξηγῶν, διατι ἐφθασαν εἰς τοιοῦτον σημεῖον ἠθικῆς ἐκλύσεως, λέγει: «παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα» (Ρωμ. α. 29). Ἴδου τὸ αἷτιον. Ὁ βίος τῶν ἦτο τοιοῦτος, ὥστε ὁ Θεὸς τοὺς ἐγκατέλιπε καὶ ἔκαμον πράξεις ἐπιβλαβεῖς καὶ ἀνοήτους. Τὸ δὲ ἀποτέλεσμα πάντων ἦτο ἡ καταστροφή τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Τοιοῦτόν τι βλέπει τις καὶ σήμερον νὰ γίνεται καὶ νὰ ἐπιτελοῦνται ἔργα «μὴ καθήκοντα». Ἴδου πρόχειρά τινα, Ἴπλος τις φέρων τὸ ὄνομα (sic) τουλιὰρ ἐπωλήθη πρὸ τριετίας ἀντὶ 250.000 λιρῶν. Ποσόν, δι' οὗ ἦτο δυνατόν νὰ ἀγορασθῶσι 8.000 000 ὄκ. σίτου, καθ' ὃν χρόνον τὸ ἥμισυ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς γῆς ὑποσιτίζεται, κατ' ἐπισήμους στατιστικάς. Μόνον εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ πληθυσμοῦ 7.900.000 κατοίκων οἱ ἄποροι κατὰ τὸ τρίμηνον Ἀπριλίου - Ἰουνίου 1955, κατ' ἐπίσημον ἀνακοίνωσιν, ἀνῆλθον εἰς 2.670.726, ἧτοι τὰ 33,80% ἐπὶ τοῦ συνόλου. Ἐκ τῶν ἀπόρων τούτων τὰ 25% ἔχουν μηνιαῖον εἰσόδημα κάτω τῶν 120 δραχμῶν! οἱ υπόλοιποι οὐχὶ ἀνώτερον τῶν 240!! Τὸ περίσσευμα τῶν ἐχόντων δὲν μεταβαίνει εἰς τὸ ὑστέρημα τῶν πτωχῶν, ὡς λέγει ὁ Ἅπ. Παῦλος, ἀλλ' εἰς ἀγορὰν ἴπλων!! Τοῦτο ὑπενθυμίζει τὸ ἀνέκδοτον τοῦ Καίσαρος, ὅπερ ἀναφέρει ὁ Πλούταρχος εἰς τὸν βίον Περικλέους «ξένους τινὰς ἐν Ρώμῃ πλουσίους κυνῶν τέκνα καὶ πηθίκων ἐν τοῖς κόλποις περιφέροντας καὶ ἀγαπῶντας, ἰδὼν ὁ Καῖσαρ, ὡς ἔοικεν, ἠρώτησεν, εἰ παιδιὰ παρ' αὐτοῖς οὐ τίκτουσιν αἱ γυναῖκες». Ἐὰν ἔζη σήμερον ὁ Καῖσαρ θὰ ἠρώτα ἐὰν δὲν ὑπάρχουσιν ἀνθρώποι ἔχοντες ἀνάγκην καὶ δίδονται εἰς τὰ ἄλογα τόσα χρήματα. Ἴδου καὶ ἄλλα. Ἑλλην βαθύπλουτος διέθεσε 100.000 δολλάρια, ποσὸν ἀντιστοιχοῦν μὲ ἀξίαν 1.000.000 ὄκ. σίτου ἢ 100 μονοταξίων σχολείων διὰ θαλασσινὴν ἐκδρομὴν (κρουαζιέραν) ξένων πλουσίων διὰ νὰ γνωρίσουν τὴν Ἑλλάδα!! τῆς ὁποίας τὰ πεινασμένα παιδιὰ εἰς τρώγλας μανθάνουν γράμματα. Ἀμερικανικὴ Ἑταιρεία κατ' αὐτὰς προσέφερε 25.000 δολλάρια (250.000 ὄκ. σίτου) εἰς γυναῖκα χωρισθεῖσαν τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, διὰ νὰ γράψῃ πῶς ἐχώρισεν δηλ. πῶς ἡμάρτησε! Πάντα ταῦτα δὲν εἶναι ἔργα μὴ καθήκοντα;

Ἡ διπλὴ καὶ μεγάλη νίκη.

Δὲν πρόκειται περὶ ἐφημέρου νίκης, ἐξ ἐκείνων ἅς διαφημίζει ὁ τύπος, οὔτε περὶ ἀπλοῦ καὶ περιορισμένης σημασίας γεγονότος. Πρόκειται περὶ νίκης αἰωνίου, περὶ νίκης, ἣτις ἀθορύβως διενεργεῖται ἀνευ κηρύξεων καὶ διαλαλητῶν καὶ ἡρέμα καὶ ἀφανῶς κατακτᾶ ἐδάφη. Εἶναι ἡ νίκη τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ἣτις ἀπὸ δύο χιλιετηρίδων καὶ δι' ἅψ' ἤς ἐξεδόθη τύποις κατέχει τὴν πρώτην γραμμὴν εἰς

τὸν τομέα τῆς κυκλοφορίας καὶ μελέτης. Ὁ κατὰ τὸ ἔτος 1778 ἀποθανών, μυκτηριστῆς δὲ παντός θείου καὶ ἱεροῦ γάλλος J. Voltaire εἶπεν ὅτι μετὰ πεντήκοντα ἔτη ἡ Ἁγία Γραφή θὰ ὑπάρχη μόνον ἐν τοῖς παντοπωλείοις. Ὅποια ὅμως εἰρωνεία! Ἀπὸ τότε μέχρι σήμερον ἔχουν κυκλοφορήσει περὶ τὸ ἓν καὶ ἡμισυ δισεκατομμύριον (1.500.000.000) ἀντιτύπων ἐπὶ πλέον δὲ τὸ παλαιὸν τυπογραφεῖον τῶν ἔργων τοῦ Βολταίρου χρησιμοποιεῖται διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ἡ δὲ οἰκία αὐτοῦ εἶναι ἀποθήκη τῆς Βιβλικῆς Ἐταιρείας, ἥτις ἐκδίδει τὴν Γραφήν. Ἴδου ἡ...ἐκπλήρωσις τῆς προφητείας τοῦ Βολταίρου!

Κατὰ πρόσφατον ἀνακοίνωσιν τῆς Βρετανικῆς Ἐταιρείας, ἡ Ἁγία Γραφή κυκλοφορεῖ εἰς 770 γλώσσας καὶ διαλέκτους καὶ εἰς εἴκοσι πέντε ἑκατομμύρια ἀντιτύπων ἐτησίως, ἐξ ὧν τὰ δέκα ἐκτυποῦνται εἰς τὴν Μεγάλην Βρετανίαν, τὰ δὲ δέκα πέντε εἰς τὰς Ἡνωμ. Πολιτείας. Πολλοὶ ἱεραπόστολοι μὲ ἀυταπάθησιν διασκορπίζουν αὐτὰ εἰς τὰ βάρη τῆς ἀφρικανικῆς καὶ βραζιλιανῆς ζούγκλας καὶ τὰς στέππας τῆς Ἀσίας. Εἰς, ὡς ἀναφέρει ἡ ἀνακοίνωσις, διήνυσσε περὶ εἰς διάστημα 16 ἐτῶν 100.000 μίλια τῆς κεντρικῆς Ἀφρικῆς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἐν ᾧ ἕτερος διένειμεν εἰς Μαντζουράν 300.000 ἀντίτυπα εἰς διάστημα 32 ἐτῶν. Τὸ ρεζορ ὅμως τῆς διαθέσεως ἔχει ὁ ἱεραπόστολος Νταβασαγκαγιάν, ὅστις εἰς διάστημα 33 ἐτῶν διέθεσεν εἰς τὴν Ν. Α. Ἀσίαν περισσοτέρας τῶν 500.000 Ἁγίας Γραφάς.

Ἀπὸ τοῦ 1917 εἶχεν ἀπαγορευθῆ ἡ κυκλοφορία τῆς Γραφῆς εἰς τὴν Ρωσίαν καὶ ὁ κατέχων ἀντίτυπον αὐτῆς ἐτιμωρεῖτο αὐστηρῶς. Ἦδη κατόπιν ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως θὰ ἐκτυπωθῶν καὶ διαδοθῶν 25.000 ἀντίτυπα.

Διπλῆ λοιπὸν ἡ νίκη· πρώτη εἰς τὴν κυκλοφορίαν καὶ κατάκτησιν ἐχθρικῶν ἐδαφῶν. Γεννῶνται ὅμως εἰς ἡμᾶς τοὺς ἔχοντας τὴν εὐτυχίαν καὶ ἐλευθερίαν νὰ μελετῶμεν τὴν Ἁγίαν Γραφήν τὰ ἑξῆς ἐρωτήματα: «ἐνοικεῖ ἐν ἡμῖν πλουσίως ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ»; (Κολ. γ' 16.). Εἴμεθα ποιηταὶ ἢ μόνον ἀκροαταὶ αὐτοῦ; (Ἰάκωβ. α' 22). Συντελοῦμεν εἰς τὴν διάδοσιν αὐτοῦ; Ἄς ἀνακρίνωμεν ἑαυτοὺς ἐπ' αὐτῶν.

Καὶ Βραβεῖον παρ' ἄλλοθρησκῶν.

Ἡ Ἁγία Γραφή, ἐγράφη εἰς προηγούμενον σημεῖωμα, κατέχει τὰ σκήπτρα εἰς ὅλον τὸν κόσμον ἀπὸ ἀπόψεως κυκλοφορίας. Ἴδου τώρα ὅτι θὰ λάβῃ καὶ βραβεῖον διὰ τὴν μεγάλην αὐτῆς διάδοσιν παρὰ μὴ χριστιανικῆς χώρας, τῆς Ἰαπωνίας ἐν ἣ ἐπικρατοῦσα θρησκεία εἶναι ὁ Σιντοϊσμός (ὁδὸς τῶν Θεῶν) ἓνα εἶδος λατρείας τῶν στοιχείων τῆς φύσεως. Εἰς ἔρευναν, εἰς ἣν προέβη φιλολογικὸς τις ὄμιλος τῆς Ἰαπωνικῆς πρωτεύουσος πρὸς ἐξακρίβωσιν τοῦ περισσότερο διαδεδομένου βιβλίου πρὸς βράβευσιν τοῦ συγγραφέως διὰ ποσοῦ 50.000 γιέν (4.200 δρχ.), διεπιστώθη ὅτι μία ἐκδοσις τῆς Παλ. Διαθήκης γενομένη ὑπὸ τῆς Ἰαπωνικῆς βιβλικῆς Ἐταιρείας εἶχε μεγάλην ἐκδοτικὴν ἐπιτυχίαν καὶ ὅτι ἡ βίβλος εἶναι τὸ δημοφιλέστερον βιβλίον ἐν Ἰαπωνίᾳ. Ἐπίσης ἡ ἔρευνα ἀπέδειξεν ὅτι κατὰ τὸν πόλεμον οἱ εἰδωλολάτραι Ἰάπωνες εὗρισκον ἀνακούφισιν ἀναγιγνώσκοντες τὴν Ἁγίαν Γραφήν. Τούτου ἕνεκα κρατεῖ ἡ σκέψις ὅπως τὸ ἄνω βραβεῖον ἀπονεμηθῆ εἰς τὴν Βιβλικὴν Ἐταιρείαν. Σημειωτέον ὅτι ἐντὸς ἔτους ἐπωλήθησαν ἐν Ἰαπωνίᾳ 1.669.884 ἀντίτυπα τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

«Υπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι».

Ὁ τὰ μάλιστα δριμύς ἐφετεινὸς χειμὼν εἶχε καὶ τὰς γραφικότητας αὐτοῦ, διότι συχνὰ ἐκάλυπτε μὲ τὴν λευκὴν σινδόνα τῆς χιόνος τὸ ἔδαφος. Ὁ ἄδρος ὅλος ἦτο ἐκτάκτως μεγαλοπρεπῆς ἐνδεδυμένος ὧν μέχρι τῶν

κρασπέδων αὐτοῦ τὸ οὐρανόπεμπτον λευκὸν αὐτοῦ ἔνδυμα· ὅμα τῇ ἀνατολῇ δὲ τοῦ ἡλίου ἐξέπεμπεν ἀκτινοβόλον λάμπην. Ὠραῖον ὄντως τὸ θέαμα! Ἄλλ' ὅταν διὰ τῶν βημάτων τῶν διαβατῶν ἡ χιῶν ἀνεμιγνύετο μὲ τὸν πηλόν (λάσπην) ἡ ὠραιότης τῆς χιόνας ἐχάνετο καὶ ἐλάμβανε αὐτὴ ὄψιν ἡμιμέλαιναν καὶ δυσάρεστον, ἔνεκα τῆς ἀναμίξεως μὲ τὸν πηλόν. Τὶ ὠραῖος συμβολισμός! Μεγαλοπρεπής, ἀξιάγαστος καὶ ὠραῖος εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ὅταν διὰ τῆς μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως, τοῦ δευτέρου τούτου βαπτίσματος, καθαρίζεται καὶ περιβάλλεται τὸ λευκὸν τῆς δικαιοσύνης ἔνδυμα. Εἶναι ὀλόλευκος ὡς ἡ χιῶν, ἀκτινοβόλος, χαρὰ καὶ τέρψις ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἄλλων, «Ὅταν ὅμως ἀναμιχθῇ μὲ τὴν λάσπην τῆς ἀμαρτίας, τὰ πάθη τῆς σαρκός, τὴν ὑψηλόφρονα γνώμην, τὰ πρόσγεια φρονήματα, χάνει τὴν ὠραιότητα αὐτοῦ, εἶναι χιῶν ἀνεμιγμένη μὲ λάσπην, ἀσχημὸς! Ἐνῶ ὅμως ἡ χιῶν αὐτὴ εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὴν ἀρχικὴν αὐτῆς κατάστασιν, ὁ ἄνθρωπος ὁ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ καταρροπώσας, δύναται νὰ γίνῃ πάλιν ὄχι μόνον ὡς ἡ χιῶν, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ χιόνα διὰ τοῦ μυστηρίου πάλιν τῆς μετανοίας. Ἄς προσέλθωμεν λοιπὸν εἰς αὐτό, ὅσοι ἐκηλιδώσαμεν τὸν λευκὸν τῆς ψυχῆς χιτῶνα διὰ νὰ λευκάνωμεν αὐτὴν καὶ εἴπωμεν ὡς ὁ Δαυὶδ «ὑπὲρ χιόνα λευκανθήσομαι».

Ὁ Ἀθηνῶν Σπυρίδων.

Πλήρης ἡμερῶν καὶ δόξης ὑπερμεσοῦντος μηνὸς Ἀπριλίου ἀπεδήμησε πρὸς Κύριον ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κυρὸς Σπυρίδων. Ὁ μεταστὰς πρωθιεράρχης ἐξ Ἠλείου καταγόμενος, ἐγεννήθη παρὰ τὴν βασιλεύουσαν, τὸ ἐθνικὸν καὶ θρησκευτικὸν τοῦτο κέντρον τοῦ ὑποδούλου Ἑλληνισμοῦ. Ἐχων ἀκμαῖον τὸ ἐθνικὸν καὶ θρησκευτικὸν συναίσθημα, ὡς ἅπαντες οἱ ὑπόδουλοι Ἕλληνες, καὶ ὄν φύσις ζωηρὰ, δραστηρίᾳ, τολμηρὰ, εὐφυῆς καὶ φιλόπονος ἀνέπτυξεν ὡς ἀρχιερεῖς πολυσχιδῆ Ἑθνικὴν, Ἐκκλησιαστικὴν, κοινωνικὴν καὶ ἐκπαιδευτικὴν δρᾶσιν. Κληθεὶς πρὸ ἑπταετίας εἰς τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν θρόνον Ἀθηνῶν προσέφερον ὅτι ἠδύνατο προθύμως, καθ' ὅτι τὸ βάρος τῶν δέκα δεκαετηρίδων καὶ ἡ παιδιόθεν κατέχουσα αὐτὸν βροτολογιὸς ἐκάλυον νὰ ἔχη ἢν ἐπεθύμει δραστηριότητα καὶ ἀναπτύξῃ ἢν οἱ καιροὶ ἀπῆτουν δρᾶσιν. Διὸ καὶ τὸ φλέγον ζήτημα τῆς ἀναζωπυρώσεως τοῦ μοναχικοῦ βίου καὶ ἀποψιλώσεως τοῦ Ἁγίου Ὄρους παρείδε. Ἐν οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ. Τὴν ἀγνότητα τῆς προθέσεως καὶ δράσεως ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ εἰργάζετο, ὡς βέβαια αὐτὸς ἐνόμιζε πρέπον, μόνον διὰ τὴν δόξαν τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ ἔθνους καὶ ἐνίσχυεν ἠθικῶς πάντα ἐργαζόμενον μετὰ τῆς αὐτῆς καὶ ἐκεῖνος προθέσεως. Ὁ Κύριος εὐχόμεθα ὀλοψύχως νὰ ἀναπαύσῃ αὐτὸν ἐν σκηναῖς δικαίων.

Ὁ Ἀθηνῶν Δωρόθεος.

Τὸν ἐκδημήσαντα πρὸς Κύριον Ἀθηνῶν Σπυρίδωνα, ψήφῳ τῆς Ἱεραρχίας διεδέξατο ὁ Λαρίσης Δωρόθεος. Ὁ νέος ἀρχιεπίσκοπος εἶναι κάτοχος τῆς θύραθεν καὶ ἔσω παιδείας (δύο πτυχίων) καὶ γνώστης τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἡμῶν πραγμάτων. «Ἀρχὴ ἄνδρα δείκνυσιν» εἶπεν ὁ ἀρχαῖος τραγικός. Αὐτὴ θὰ τὸν χαρακτηρίσῃ καὶ κρίνῃ ἐν καιρῷ ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων καὶ ὄχι ἡ μόρφωσις. Ὁ μέγας εἰς ἀρετὴν καὶ δρᾶσιν πατριάρχης Ἰωακείμ Γ' δὲν εἶχεν οὔτε κἂν θεολογίας πτυχίον.

Εὐχόμεθα ὀλοψύχως ὁ τῆς Ἐκκλησίας δομήτωρ νὰ τὸν ἐνίσχῃ καὶ φωτίσῃ ὥστε νὰ ἐπιλέξῃ καταλλήλους συνεργάτας, νὰ ἀντιμετωπίσῃ συνετῶς τὰ πολλὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ κοινωνίας ζητήματα καὶ ἀναπτύξῃ ἀξιάγαστον ἀρχιερατικὴν δρᾶσιν πρὸς δόξαν μόνον τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους.

ΔΩΡΕΑΙ. Προσέφεραν πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ περιοδικοῦ ἡμῶν οἱ κ. κ. Ἄντ. Φωκᾶς ὠτορινολαρυγγολόγος Καθηγητῆς Ἀθῆναι δοχ. 100, Ἰ. Χατζηθωμᾶς Διτῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς Θεσσαλονίκη 200, Γρηγ. Σακαλᾶς Συνιργῆς ἑ. ἄ. Ἀθῆναι 30, Π. Γκλάβας ξενοδόχος Πολύγυρος 50, Ἰωάν. Σπαθάρης Καθηγητῆς Βόλος 30, Ἰάκ. Πολίτης Ἀθῆναι 40, Προηγ. Δομέτιος Βατοπεδινός 50, Προηγ. Μωϋσῆς Χελανδαρινός 50, Ἄλκ. Ζούπας Πάτραι 50, Γ. Χρυσόστομος Μουτάφης Καρναὶ 20, Γ. Ἀβράμιος Ἀβραμαίων Ἰ. Νέα Σκῆτη 200, Ἰ. Σαμαρᾶς καὶ Θ. Σιδέρης Θεσσαλονίκη 100, ἀνώνυμος Μόρια Λέσβου 50, Ἀναστ. Ἀστεϊόπουλος Πολύγυρος 20 καὶ Ἀθ. Ζαφειρίου Σωτήρα Θάσσου 50.

Πρὸς ἅπαντας ἐκφράζομεν τὰς εὐχαριστίας τῆς Ἰ. ἡμῶν Μονῆς.

ΕΠΙΣΚΕΠΤΑΙ. Τὴν Ἱερὰν ἡμῶν Μονὴν ἐπεσκέφθησαν κατὰ τὸ διαρρεῦσαν διάστημα οἱ κ. κ. Robert Gillon πρόεδρος τῆς Γερουσίας τοῦ Βελγίου, Ἀλέξ. Ἀντώνογλου πρόξενος τοῦ Βελγίου ἐν Θεσσαλονίκη, διοικητῆς Τμήματος Ἀλλοδαπῶν Ἁγίου Ὄρους, M. Glassen Γερμανὸς μηχανικός, Deniamin Puhe Ἀμερικανὸς φοιτ. Al. Nelson, Wallase St. & R. Rarhour Αὐστραλοὶ σπουδασταί, G. Curter Γερμανὸς σπουδ. Fr. Richard & St. Loves Καναδοὶ σπουδασταί, Κ. Πάχτας ἐξ Ἀρναίας, Βαγιωνᾶς ἐκ Συκιᾶς.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΥΛΟΥ

Λειτουργοῦντος συνεχῶς ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μονῆς πριονιστηρίου, διατίθενται τὰ ἑξῆς εἶδη εἰς χονδρικήν καὶ λιανικὴν πώλησιν.

Σανίδια πεύκης ὀρεινῆς (κοινῶς ἀγριοπεύκης ἢ μοσχοελάτης) μεγάλης ἀντοχῆς καὶ ἀρίστης ποιότητος ὄλων τῶν διαστάσεων μήκους πάχους καὶ πλάτους.

Καθρόνια τῆς ἰδίας πεύκης ὄλων τῶν διαστάσεων.

Σανίδια ἐλάτης πατωμάτων 25 χιλ. πάχους.

Σανίδια καστανέας πάχους 25, 40 καὶ 60 χιλιοστῶν

Δοῦγες καστανέας στεγνῆς διὰ βαρελοποιίαν μήκους 0.40 μέχρι 1.60 καὶ πάχους 10, 15, 20, 25, 30 καὶ 40 χιλιοστῶν.

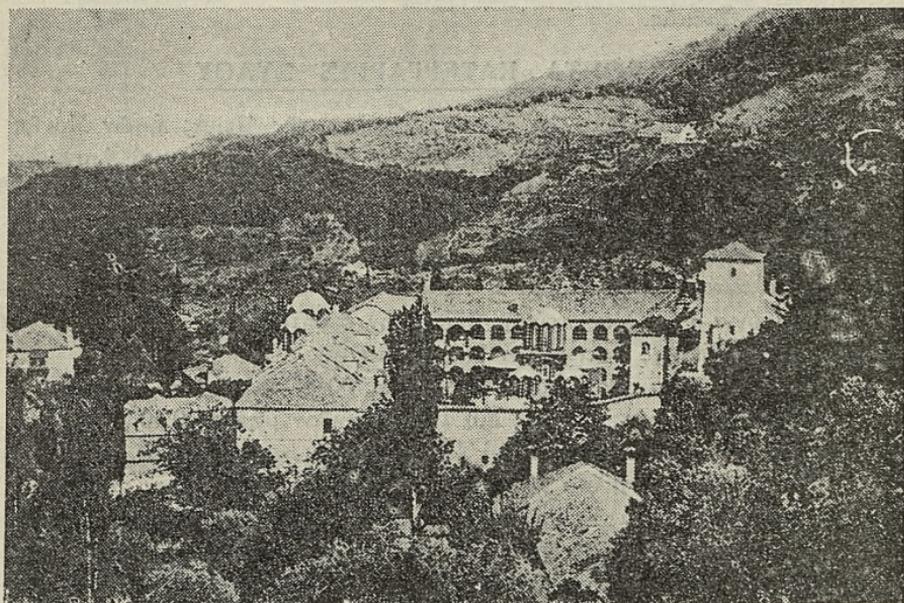
Καστανέα στεγνὴ διὰ πλαισιώματα (κάσσες) παραθύρων καὶ θυρῶν τετραγωνισμένη εἰς τὰς κανονικὰς διαστάσεις μήκους πάχους καὶ πλάτους.

Σανιδάκια 10 καὶ 15 χιλιοστῶν πάχους διὰ κιβωτοποιίαν, συσκευασίαν εἰκόνων ὑπὸ τῶν ἀγιογράφων καὶ ἄλλας ἐργασίας μήκους ἀπὸ 0.40 μέχρι 2 μ.

Ρεντίνες καστανέας 2, 2 1/2 καὶ 3 μ. μήκους.

Πασσαλίσκοι καστανέας μήκους 1 μ. δι' ὑποστήριξιν κλημάτων ἀμπελῶν, περιφραξιν κτημάτων κλπ.

Εἰδικὰ εὐθηνὰ σανίδια καστανέας δι' ἐπένδυσιν στεγῶν.

ΑΝΩ: 'Ο αείμνηστος επίσκοπος Μιλητουπόλεως 'Ιερόθεος μετά του Καθηγουμένου της 'Ι. ήμών Μονής, αδελφών αυτής και διαφόρων επισκεπτών, ξερχόμενοι του Καθολικού Ναού και μεταβαίνοντες εις την κοινήν Τράπεζαν.

ΚΑΤΩ: 'Η 'Ιερά Μονή Κουτλουμουσίου.

